សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

សុំកូនអន្តរប្រទេស

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ **កញ្ញា លាស់ ស្រីពេជ្រ**

កញ្ញា មាន លីសា

ណែនាំដោយ

សាស្ត្រាចារ្យជំនួយ **ជុំ អ៊ីម**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ២៤

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០២០

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **លាស់ ស្រីពេជ្រ** និង នាងខ្ញុំឈ្មោះ **មាន លីសា** ជានិស្សិតបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី២៤ នៃ **សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ឆ្នាំសិក្សា៖ ២០២៣-២០២៤ ពិតជាមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងកក់ក្តៅជាទីបំផុត ដែលទទួលបានឱកាសក្នុងការថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតជូនចំពោះ លោកឪពុក និង អ្នកម្តាយ ដែលបានផ្តល់កំណើតដល់រូបកូន និងបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាអប់រំទូន្មានប្រៀនប្រដៅនូវព្រហ្មវិហារធម៌ទាំងបួនដល់រូបកូន ព្រមទាំងបានលះបង់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត និងថវិកាដល់កូនឱ្យមានឱកាសបានសិក្សារៀនសូត្រយកចំណេះដឹងរហូតដល់បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រដោយជោគជ័យ។ គុណដ៏ធំមហិមារបស់មាតាបិតា គឺមានតម្លៃពុំអាចកាត់ថ្លៃបាននោះទេ ហើយគ្មានថ្ងៃដែលកូនៗអាចបំភ្លេចបានឡើយ។

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត លុយ ចន្ណា សាកលវិទ្យាធិការ នៃ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យយើងខ្ញុំបានចូលសិក្សា និងក្លាយជានិស្សិតផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នៅសាកលវិទ្យាល័យដ៏ឧដុង្គឧត្តមមួយនេះ និងបានផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំ។ បន្ថែមលើសពីនេះទៅទៀត យើងខ្ញុំក៏សូមធ្វើការថ្លែងអំណរគុណផងដែរជូនចំពោះ **សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង និងលោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់នៃ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលបានផ្តល់ឱកាសឱ្យយើងខ្ញុំបានសិក្សារៀនសូត្រ ក្រេបយកចំណេះដឹង និងខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់នូវពុទ្ធិល្អៗ ក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន ពន្យល់ណែនាំ និងផ្តល់នូវចំណេះដឹងយ៉ាងពិតប្រាកដសម្រាប់យើងខ្ញុំនៅក្នុងថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនេះ។

សាស្ត្រាចារ្យ ជុំ អ៊ឹម ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំដ៏ល្អបំផុតមួយរូប ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែង និងចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន ពន្យល់បន្ថែម ផ្តល់នូវយោបល់ ប្រភពឯកសារនានា និងផ្តល់នូវដំបូន្មាន ព្រមទាំងជួយកែសម្រួលចំពោះខ្លឹមសារ ដែលពួកយើងបានសរសេរឱ្យក្លាយជាសៀវភៅមួយក្បាលប្រកបដោយអត្ថន័យ និងមានខ្លឹមសារ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមបួងសួងដល់ទេវតាឆ្នាំថ្មី សូមជួយប្រសិទ្ធពរជ័យ សិរីមង្គល មហាប្រសើរជូនលោកអ្នកមានគុណទាំងអស់ សាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងមិត្តរួមថ្នាក់គ្រប់រូប ឱ្យជួបតែពុទ្ធពរទាំងឡាយបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ចការកុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

បន្ទាប់ពីយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់បានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ កន្លងមកនេះនៅ **សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** យើងខ្ញុំពិតជាទទួលបាននូវចំណេះដឹងយ៉ាងច្រើនអនេកពីសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ជាសាស្ត្រាចារ្យដែលបានខិតខំបង្ហាត់បង្រៀនយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់បំផុត។ ហើយជាសក្ខីភាព យើងទាំងពីរនាក់បានជាប់ឈ្មោះជានិស្សិតសរសេរសារណា និងបានធ្វើការត្រិះរិះពិចារណាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ក្នុងការជ្រើសរើសយកប្រធានបទលើមុខវិជ្ជាដែលខ្លួនពេញចិត្ត។ ដោយការមើលឃើញអំពីសារៈសំខាន់ និងមានចំណាប់អារម្មណ៍ ព្រមទាំងមានទំនោរទៅលើប្រធានបទដែលផ្សារភ្ជាប់លើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងគាំពារលើកុមារ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងផ្នែកឯកជន បានធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសសរសេរសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររបស់យើងខ្ញុំ ក្រោមប្រធានស្តីពី "**សុំកូនអន្តរប្រទេស**" ដែលជាផ្នែកមួយនៃនីតិអន្តរជាតិឯកជន។

មូលហេតុដែលយើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តលើកយកប្រធានបទនេះយកមកសរសេរជាសារណាបញ្ចប់ គឺយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់មានបំណងចង់លើកឡើងអំពីសញ្ញាណទូទៅ គោលការណ៍សំខាន់ៗ ល័ក្ខខ័ណ្ឌ នីតិវិធី និងអានុភាពនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេសមួយដែលធានាថា មានភាពត្រឹមត្រូវ ស្របទៅតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងដំណោះស្រាយមួយយ៉ាងពិតប្រាកដចំពោះកុមារដែលជាកូនសុំ។ លើសពីនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់រវាងរដ្ឋ និងរដ្ឋលើទំនាក់ទំនងសុំកូនដែលធានាដល់ការការពារសិទ្ធិ និងឧត្តមប្រយោជន៍ពិតប្រាកដដល់កុមារដែលកំពុងទាមទារជំនួយពីសំណាក់រដ្ឋ ជាពិសេស គឺស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកិច្ចការពារសុខុមាលភាពកុមារនេះ។ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា សៀវភៅសារណានេះនឹងក្លាយជាមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់ឈានទៅរកភាពលម្អិតនិងសម្រាប់បងៗ ប្អូនៗនិស្សិតបានអាន និងទុកជាឯកសារបំភ្លឺដល់ប្អូនៗជំនាន់ក្រោយៗឱ្យបានយល់ច្បាស់ទាក់ទងនឹងប្រធានបទមួយនេះ។

ក្នុងនាមយើងខ្ញុំជាអ្នកចងក្រងឯកសារនេះ យើងខ្ញុំសូមរង់ចាំទទួលការរិះគន់ពីសំណាក់មិត្តអ្នកអាន អ្នកស្រាវជ្រាវ លោកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ មិត្តរួមជំនាន់ និងមិត្តនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ រាល់កំហុសឆ្គងដែលបានកើតឡើងដោយអចេតនា។ ហេតុដូច្នេះ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សូមការអធ្យាស្រ័យពីមិត្តអ្នកអានរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនាដើម្បីអភិវឌ្ឍខ្លួននិងទុកជាបទពិសោធន៍បន្ថែមទៀត។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមជូនពរដល់មិត្តអ្នកអាន អ្នកស្រាវជ្រាវ លោកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ និងមិត្តនិស្សិតទាំងអស់ទទួលបាននូវពរទាំងឡាយបួន សម្បត្តិបី អរិយទ្រព្យប្រាំពីរ និងមានសេក្តីសុខសំណាងល្អគ្រប់ពេលវេលា ជោគជ័យលើការសិក្សា សុខភាពល្អ និងជោគជ័យនូវគោលបំណងដែលបានប៉ងប្រាថ្នាគ្រប់ៗគ្នាកុំបីអាក់ខានឡើយ ។

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម ១

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ១

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ២

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ២

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ ២

៥. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ២

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ៣

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ ៣

ជំពូកទី ១

និដ្ឋភាពទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

ផ្នែកទី ១ ៖ សញ្ញាណទូទៅសុំកូនអន្តរប្រទេស ៤

កថាភាគទី ១ ៖ និយមន័យ ៥

កថាភាគទី ២ ៖ គោលការណ៍ទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស ៧

កថាភាគទី ៣ ៖ គោលបំណងនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស ៩

កថាភាគទី ៤ ៖ ប្រវត្តិសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅកម្ពុជា ១០

កថាភាគទី ៥ ៖ បទប្បញ្ញត្តិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស ១២

៥.១. លិខិតតុបករណ៍អន្តរជាតិ ១២

៥.២. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាតិ ១៣

កថាភាគទី ៦ ៖ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៥

៦.១. អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៥

៦.១.១. ភារកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៥

៦.១.២. គណៈកម្មាធិការកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៧

៦.២. រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៩

៦.២.១. សមាសភាព ១៩

៦.២.២. តួនាទីភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ២០

៦.៣. ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ២២

៦.៣.១. លក្ខណសម្បត្តិរបស់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ២២

៦.៣.២. លក្ខខណ្ឌដែលទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលត្រូវឆ្លើយតប ២២

៦.៣.៣. ការដាក់ពាក្យសុំធ្វើប្រតិបត្តិការជាទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ២៣

៦.៣.៤. តម្លៃសេវាសម្រាប់ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលនៅពេលដាក់ពាក្យសុំធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២៥

៦.៣.៥. ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារ ២៥

ផ្នែកទី ២ ៖ លក្ខខណ្ឌនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ២៦

កថាភាគទី ១ ៖ លក្ខខណ្ឌទាក់ទងនឹងកូនសុំ ២៦

១.១. កុមារដែលមានអត្តសញ្ញាណត្រឹមត្រូវ ២៦

១.២. កុមារដែលពុំត្រូវបានគេស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ២៧

១.៣. កុមារកំព្រាដែលមានអ្នកមានអំណាចមេបាក្រលំបាក ២៨

កថាភាគទី ២ ៖ លក្ខខណ្ឌចំពោះឪពុកម្តាយបង្កើត ឬ អាណាព្យាបាល ២៨

២.១. ការយល់ព្រមរបស់ឪពុកម្តាយបង្កើត ឬអាណាព្យាបាល ២៨

២.២. ការបញ្ឈប់ការយល់ព្រមលើសុំកូន ២៩

២.៣. ការដកហូតអំណាចមេបាពីការយល់ព្រមដោយតុលាការ ២៩

កថាភាគទី ៣ ៖ លក្ខខណ្ឌចំពោះអំពីអ្នកសុំ ៣០

ជំពូកទី២

នីតិវិធី និងអានុភាពនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស

ផ្នែកទី១ ៖ នីតិវិធីរដ្ឋបាល ៣១

កថាភាគទី១ ៖ ការដាក់ពាក្យសុំ ៣១

កថាភាគទី២ ៖ ការពិនិត្យពាក្យសុំ ៣៣

កថាភាគទី៣ ៖ ការសម្រេចលើពាក្យសុំ ៣៣

ផ្នែកទី២ ៖ នីតិវិធីតុលាការ ៣៥

កថាភាគទី១ ៖ សមត្ថកិច្ចផ្ដាច់មុខ ៣៦

១.១. ការពិនិត្យភស្តុតាង ៣៦

២.២. សោហ៊ុយលើការសុំកូន ៣៧

កថាភាគទី២ ៖ ដីកាសម្រេច ៣៨

ផ្នែកទី ៣ ៖ ចំណាត់ការក្រោយពីបញ្ចប់នីតិវិធីនៃការសុំកូន ៣៨

កថាភាគទី ១ ៖ ការប្រគល់កុមារឱ្យអ្នកសុំ ៣៩

កថាភាគទី ២ ៖ ការតាមដានស្ថានភាពកុមារ ៣៩

កថាភាគទី ៣ ៖ ការទុកដាក់សំណុំឯកសារសុំកូន ៤០

កថាភាគទី ៤ ៖ ការអនុញ្ញាតឱ្យកូនសុំមើលសំណុំលិខិតសុំកូន ៤០

ផ្នែកទី ៤ ៖ គុណសម្បត្តិ គុណវិបត្តិ និងទោសបញ្ញត្តិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស ៤១

កថាភាគទី ១ ៖ គុណសម្បត្តិនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ៤១

១.១. ផលប្រយោជន៍ចំពោះឪពុក និងម្ដាយបង្កើត ៤២

១.២. ផលប្រយោជន៍ចំពោះកូនសុំ ៤៣

១.៣. ផលប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកសុំ ៤៣

១.៤. ផលប្រយោជន៍ចំពោះរដ្ឋ ៤៤

កថាភាគទី ២ ៖ គុណវិបត្តិនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ៤៤

១.១. គុណវិបត្តិចំពោះឪពុក និង/ឬ ម្ដាយបង្កើត ៤៤

១.២. គុណវិបត្តិចំពោះកូនសុំ ៤៥

១.៣. គុណវិបត្តិចំពោះអ្នកសុំ ៤៥

កថាភាគទី ៣ ៖ ទោសបញ្ញត្តិ ៤៦

៣.១. ការពិន័យអន្តរការណ៍ ៤៦

៣.២. ទោសដាក់ពន្ធនាគារ ៤៨

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន.. ៥១

អនុសាសន៍.. ៥២

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្ដីផ្ដើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចូលជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅឆ្នាំ២០០៧ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាថា ការងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ និងបង្ការមិនឱ្យមានការធ្វើអាជីវកម្មលើកុមារ ឬធ្វើសកម្មភាពយកផលកម្រៃពីសុំកូនអន្តរប្រទេសដោយខុសច្បាប់។ ក្រោយមក ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើតច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅឆ្នាំ២០០៩ ដែលបានចែងអំពីគោលដៅ គោលបំណង គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច លក្ខខណ្ឌសម្រាប់សុំកូន និងនីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស។ លើសពីនេះដើម្បីគាំពារដល់កុមារ ច្បាប់នេះក៏បានចែង និងកំណត់អំពីទោសបញ្ញត្តិនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេសដែរ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវវិធានការគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើ គាបសង្កត់ អំពើពេស្យាចារលើកុមារ ការជួញដូរកុមារ ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការកែ ទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ស្តីពីការការពារសិទ្ធិកុមារស្របតាមអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រទេសកម្ពុជាបានរៀបចំគោលនយោបាយស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ តាមប្រកាសលេខ២១៧ ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ និងបទដ្ឋានអប្បរមាស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារតាមប្រកាសលេខ៦១៦ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗទៀត ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការទុកដាក់ថែទាំកុមារជាអចិន្ត្រៃយ៍ ជាមួយគ្រួសារបង្កើតសាច់ញាតិ ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមនៅក្នុងប្រទេសឱ្យអស់លទ្ធភាពមុននឹងឈានទៅដល់ការអនុវត្តសុំកូនអន្តរប្រទេស។ ផ្អែកតាមគោលនយោបាយ ស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ ការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាផ្នែកមួយនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយថែទាំជំនួស និងការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាដំណោះស្រាយចុងក្រោយ ក្នុងការស្វែងរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់កុមារ បន្ទាប់ពីអស់លទ្ធភាពផ្តល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ដើម្បីឲ្យកុមាររស់នៅក្នុងគ្រួសារកំណើត និងក្រោយពីបានពិចារណាអំពីសុំកូនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ សុំកូនអន្តរប្រទេសអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែជាសុំកូនពេញលេញដែលកុមារ និងអ្នកសុំអាចបង្កើតទំនាក់ទំនងជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងកុមារអាចទទួលឋានៈ និងការគោរពសិទ្ធិដូចកូនបង្កើតពីសំណាក់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសនានា ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងប្រទេសផ្សេងទៀតដែលមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសុំកូនពីកម្ពុជា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរកុមារតាមរូបភាពសុំកូនអន្តរប្រទេស។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ជាការពិតណាស់ ការសុំកូនអន្តរប្រទេស នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ពុំសូវមានការអនុវត្តប៉ុន្មាននោះទេ ក៏ព្រោះថា ការសុំកូនអន្តរប្រទេស គឺមិននិយមក្នុងការបង្កើតនោះទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដើម្បីជាការគាំពារកុមារ ប្រសិនបើត្រូវបង្កើតទំនាក់ទំនងសុំកូនអន្តរប្រទេសកើតឡើង នោះយើងនឹងមានចម្ងល់ថា "តើអ្វីទៅជាការសុំកូនអន្តរប្រទេស? ហើយវាមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវអ្វីខ្លះ ដើម្បីអាចធ្វើការសុំកូនអន្តរប្រទេសបាន? ប្រសិនបើមានលក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់ហើយ តើស្ថាប័នណាខ្លះជាស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស និងនីតិវិធីនោះនឹងប្រព្រឹត្តទៅបែបណា? ជាពិសេស ក្រោយពីការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេសរួចរាល់ហើយ តើវាមានអនុភាពបែបណាខ្លះ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទ "**សុំកូនអន្តរប្រទេស**" ខាងលើនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងសិក្សាស្វែងយល់នូវសញ្ញាណទូទៅ និងនីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ព្រមទាំងការសិក្សាទៅលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តពិសេសលើច្បាប់ស្តីអំពីសុំកូនអន្តរប្រទេស និងបទដ្ឋានបន្ទាប់បន្សំផ្សេងទៀតដូចជា អនុក្រឹត្យ ប្រកាស សេចក្តីណែនាំនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការសុំកូនអន្តរប្រទេស។ លើសពីនេះ ក៏ជាការចងក្រងឯកសារសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ការសិក្សាលើនីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេសដល់សិស្សនិស្សិត និងមហាជនទូទៅ ដើម្បីយល់ដឹងអំពីភាពត្រឹមត្រូវស្របច្បាប់នៃនីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ជៀសវាងការអនុវត្តខុសនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងតទៅអនាគត។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវស្តែងឡើងតាមរយៈសញ្ញាណទូទៅ នីតិវិធី និងលើសពីនេះ បើភាគីទាំងអស់នៃសុំកូនអន្តរប្រទេសមិនគោរពច្បាប់ ភាគីនោះនឹងត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្ម។ ចំពោះប្រធានបទដែលយើងខ្ញុំបានលើកយកមកសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺយើងខ្ញុំធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងផ្តោតសំខាន់ទៅលើច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសដោយផ្ទាល់ ចំពោះលំហូរនីតិវិធីនៃការបង្កើតការសុំកូនអន្តរប្រទេស និងបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលលើកមកសិក្សា។ លើសពីនេះ ប្រធានបទនេះ ក៏ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងអត្ថន័យ គោលការណ៍សំខាន់ៗ លក្ខខណ្ឌ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ព្រមទាំងនីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលជានីតិវិធីពិសេសមួយ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រធានបទអ្វីមួយ ពិតជាមានការលំបាកណាស់ ព្រោះយើងត្រូវចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃយ៉ាងច្រើន រួមទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ជាពិសេសគឺត្រូវមានការអំណត់អត់ធ្មត់ព្យាយាមទៀតផង ទើបការសិក្សាស្រាវជ្រាវទទួលបានជោគជ័យ។ ប្រធានបទមួយនេះ នឹងជួយបង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់

ពាក់ព័ន្ធនឹងការសុំកូន ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងអាចយល់ច្បាស់អំពីលក្ខខណ្ឌ នីតិវិធី និងដំណើរការនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេសតាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ ហើយយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីដំណាក់កាល និងការរៀបចំឯកសាររដ្ឋបាល ព្រមទាំងអានុភាពនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេសផងដែរ។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ចំពោះវិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រមូលពត៌មាននៃប្រធានបទខាងលើនេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើការស្រាវ ជ្រាវ និងប្រមែប្រមូលយកខ្លឹមសារមួយចំនួនពីប្រភពឯកសារសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធដូចខាងក្រោម ៖

- ខ្លឹមសារដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ខ្លឹមសារដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧
- ខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យ គោលនយោបាយ សៀវភៅណែនាំ និងសៀវភៅផ្ទត់ស្តីពីនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងព្រឹត្តបត្រមេធាវីត្រីមាសទី២ លេខ១៧ ខែមេសា-មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨
- ឯកសារមេរៀនដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ការបង្រៀនរបស់សាស្ត្រាចារ្យ
- ឯកសារអេឡិចត្រូនិចដែលទាញចេញពី គេហទំព័រក្រសួងយុត្តិធម៌ និងគេហទំព័រសមាគមអ្នកច្បាប់... ។ល។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងប្រធានបទនៃសារណានេះ គឺឈរលើការបកស្រាយដោយផ្អែកលើឯកសារ ក្នុងនោះយើងខ្ញុំបានធ្វើការចែកចេញជា ២ ជំពូកធំ និងផ្នែកធំៗដូចខាងក្រោម ៖

ជំពូកទី ១ ទស្សនទានសុំកូនអន្តរប្រទេស

- ផ្នែកទី១. សញ្ញាណទូទៅសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ផ្នែកទី២. លក្ខខណ្ឌនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស

ជំពូកទី ២ នីតិវិធី និងអានុភាពនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស

- ផ្នែកទី១. នីតិវិធីរដ្ឋបាល
- ផ្នែកទី២. នីតិវិធីតុលាការ
- ផ្នែកទី ៣ ៖ ចំណាត់ការក្រោយពីបញ្ចប់នីតិវិធីនៃការសុំកូន
- ផ្នែកទី ៤ ៖ គុណសម្បត្តិ គុណវិបត្តិ និងទោសបញ្ញត្តិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

ជំពូកទី ១ ៖

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

ជំពូកទី ១
ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

ជាទូទៅ ចំពោះការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើសុំកូនអន្តរប្រទេស គឺយើងគប្បីសិក្សាទៅលើចំណុចដំបូងបំផុតនោះគឺទាក់ទងទៅនឹង សញ្ញាណទូទៅសុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលក្តោបទៅខ្លឹមសារនៃ និយមន័យនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស គោលការណ៍ទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស គោលបំណងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងបទបញ្ញត្តិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលសិក្សាទៅលើលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិជាតិ។ លើសពីនេះទៅទៀតយើងក៏សិក្សាទៅអាជ្ញាធរ ដែលមានសមត្ថកិច្ចចំពោះសុំកូនអន្តរប្រទេសផងដែរ។ ក្រោយពីការសិក្សាទៅលើចំណុចសំខាន់ៗខាងលើនេះ យើងក៏ត្រូវសិក្សាទៅលក្ខខណ្ឌនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ដើម្បីធានាថា ការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសគឺប្រព្រឹត្តទៅដោយត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើគាប់សង្កត់ និងប្រពន្ធ័យុត្តិធម៌ ស្តីពីការការពារសិទ្ធិកុមារស្របតាមអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ផ្នែកទី ១ ៖ សញ្ញាណទូទៅសុំកូនអន្តរប្រទេស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស តាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/00៣ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដើម្បីធានាថាការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ការពារសិទ្ធិកុមារស្វែងរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់កុមារ និងបង្ការមិនឲ្យមានការធ្វើអាជីវកម្មលើកុមារ ឬធ្វើសកម្មភាពយកផលកម្រៃពីសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលមិនស្របច្បាប់។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបង្កើតច្បាប់ ស្តីពីការសុំកូនអន្តរប្រទេស ប្រកាសឲ្យប្រើជាការប្រញាប់តាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៩/០២៤ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ របស់ព្រះករុណាសម្តេចព្រះបរមនាថនរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវវិធានការគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើគាប់សង្កត់ អំពើពេស្យាចារលើកុមារ ការជួញដូរកុមារ ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ស្តីពីការការពារសិទ្ធិកុមារស្របតាមអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រទេសកម្ពុជាបានរៀបចំគោលនយោបាយ ស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ តាមប្រកាសលេខ ២១៧ ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ និងបទដ្ឋានអប្បរមា ស្តីពី ការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារតាមប្រកាសលេខ ៦១៦ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗទៀត ដែលចាំបាច់

សម្រាប់ការទុកដាក់ថែទាំកុមារជាអចិន្ត្រៃយ៍ ជាមួយគ្រួសារបង្កើតសាច់ញាតិ ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមនៅក្នុងប្រទេសឲ្យអស់លទ្ធភាពមុននឹងឈានទៅដល់ការអនុវត្តសុំកូនអន្តរប្រទេស។

ផ្អែកតាមគោលនយោបាយ ស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ ការងារស្មុំកូនអន្តរ ប្រទេសជាផ្នែកមួយនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយថែទាំជំនួស និងការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាដំណោះស្រាយចុងក្រោយ ក្នុងការស្វែងរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់កុមារ បន្ទាប់ពីអស់លទ្ធភាពផ្តល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ដើម្បីឲ្យកុមាររស់នៅក្នុងគ្រួសារកំណើត និង ក្រោយពីបានពិចារណាអំពីស្មុំកូនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ សុំកូនអន្តរប្រទេសអាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាជាស្មុំកូនពេញលេញដែលកុមារ និងអ្នកសុំអាចបង្កើតទំនាក់ទំនងជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងកុមារអាចទទួលឋានៈ និងការគោរពសិទ្ធិដូចកូនបង្កើតពីសំណាក់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយ ប្រទេសនានាជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងប្រទេសផ្សេងទៀត ដែលមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសុំកូនពីកម្ពុជា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរកុមារតាមរូបភាពស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។

តាមរយៈស្មុំកូនអន្តរប្រទេសដែលបានអនុវត្តន៍ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨៧ រហូតមកដល់ ឆ្នាំ២០១១ ប្រទេសកម្ពុជាបានរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍ឲ្យទារកកំព្រា កុមារកំព្រា ដែលត្រូវបានគេបោះបង់ចោលជាច្រើនទៅប្រទេសមួយចំនួនរួមមាន៖ ប្រទេសបារាំង សហរដ្ឋអាម៉េរិក បែលហ្សិក កាណាដា អ៊ីតាលី អង់គ្លេស សាន់លូស៊ីយ៉ា ប៉ូឡូញ ស៊ីសែល ម៉ាល់តា ហ្វាំងឡង់ អេស្ប៉ាញ ក្រិក អាហ្វ្រិកខាងត្បូង អាហ្សង់ទីន អាល្លឺម៉ង់ ហូល្លង់ អូស្ត្រាលី ស្វីស ន័រវេស អៀកឡង់ សឹង្ហបូរី ស៊ុយអែត ទ្រីនីដេត និងតូបាហ្គូ អូទ្រីស ហ្វីលីពីន ដាណឺម៉ាក់ និងប៉័រមួយដា។[1]

កថាភាគទី ១ ៖ និយមន័យ

យោងតាមស្មារតីនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧ បានបង្កើតឱ្យមាននូវយន្តការនៃស្មុំកូនចំនួនពីរប្រភេទគឺ ស្មុំកូនពេញលេញ និង ស្មុំកូនធម្មតា ដែលខុសប្លែកពីច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដែលបានកំណត់ឱ្យមានស្មុំកូនតែមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ។ តាមការពិត ស្មុំកូនបានបង្កើតឱ្យមានទំនាក់ទំនងញាតិរវាងកូនសុំ និងឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ព្រមទាំងញាតិលោហិតរបស់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមផងដែរ។ ជាពិសេសញាតិភាពនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកដូចគ្នាទៅនឹងញាតិលោហិតផងដែរ (មាត្រា ៩៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ជាងនេះទៅទៀត បទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ករណីស្មុំកូនអន្តរប្រទេសពោលគឺ ជាក់ស្តែង ច្បាប់

[1] អាជ្ញាធរកណ្តាលស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, សៀវភៅផ្នត់ ស្តីពី នីតិវិធីស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី ១ និងទី ២

ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធី ដែលត្រូវអនុវត្ត ក្នុងករណីដែលស្មុំកូនត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្នុងគោលដៅយកកូនសុំទៅចិញ្ចឹមនៅឯបរទេស។[2]

របបស្មុំកូន គឺជារបបទទួលស្គាល់ឲ្យជនដែលគ្មានទំនាក់ទំនងសាច់ញាតិ បង្កើតនូវទំនាក់ទំនងជាឪពុក ម្តាយ និង កូន ដូចឪពុកម្តាយនិងកូនបង្កើតដែរ។

គោលបំណងនៃរបបស្មុំកូន គឺ៖

ក. អ្នកដែលគ្មានអ្នកណាស្នង អាចរកអ្នកស្នងបានតាមរយៈស្មុំកូន (ឲ្យស្នងអាជីវកម្ម)

ខ. គ្រួសារ សន្តតិកម្ម ទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍

គ. ចំពោះអ្នកដែលគ្មានកូន អាចកកូនបាន (ដើម្បីឲ្យកូនផ្គត់ផ្គង់អាហារកិច្ច នៅពេលដែល ខ្លួនចាស់ ជាអាទិ៍)

ឃ. រកឪពុកម្តាយសំរាប់កុមារកំព្រា

ចំពោះចំណុច ក និង ខ គឺជា "ស្មុំកូនសំរាប់ឪពុកម្តាយ" ឬ "ស្មុំកូនសំរាប់ស្នងគ្រួសារ" រីឯចំណុច គ និង ឃ វិញ គឺជា ស្មុំកូនសំរាប់កូន។[3]

ស្មុំកូន គឺជាកិច្ចសន្យាដែលចងបុគ្គលពីរនាក់ គឺម្នាក់ហៅថាឪពុកចិញ្ចឹម ឬ ម្តាយចិញ្ចឹម ហើយម្នាក់ទៀត ហៅថាកូនចិញ្ចឹមឲ្យមានចំណងនឹងគ្នា ដូចជាបុត្តភាពមានខាន់ស្លា។[4]

ស្មុំកូនអន្តរប្រទេស គឺជាការសុំទារក ឬកុមារកំព្រាសញ្ជាតិកម្ពុជា មានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយប្តីប្រពន្ធដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសផ្សេងទៀត ដើម្បីកាត់យកទៅចិញ្ចឹមជាកូនហើយ និងទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់របស់ប្រទេសនោះ។ ស្មុំកូនអន្តរប្រទេសអាចអនុញ្ញាតបានបន្ទាប់ពីអាជ្ញាធរកម្ពុជា បានប្រឹងប្រែងឲ្យអស់លទ្ធភាពក្នុងការបញ្ជូនកុមារទៅគ្រួសារកំណើតវិញ ឬក៏រកលក្ខណៈសម្បត្តិស្មុំកូនក្នុងស្រុក ជាមុនរួចហើយ។ ស្មុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលប្រកាសឲ្យប្រើ ដោយព្រះរាជក្រមលេខក្រមលេខ នស/រកម/១២០៩/២៤ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ហើយ ដែលប្រកាសជា ប្រញាប់ផង។ ច្បាប់នេះ ត្រូវបានតាក់តែងឡើងដោយពឹងផ្អែកទៅលើគោលការណ៍នៃកតិកាសញ្ញា និងអនុ-សញ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងកុមារ ព្រមទាំងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៦ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ ច្បាប់ស្តី

[2] លោកសាស្ត្រាចារ្យ រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ ចាំង ស៊ីណាត, "សៀវភៅជំនួយស្មារតី នីតិព្រហ្មទណ្ឌ និង នីតិគ្រួសារ" (ភ្នំពេញ, ឆ្នាំ២០១៧), ទំព័រទី៤០១

[3] ក្រុមការងារនៃគ្រូបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាភូមិន្ទចៅក្រមនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ, សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីភាគ ៣ ការកែសម្រួលលើការបោះពុម្ពលើការបោះពុម្ពលើកទី១ " (ភ្នំពេញ៖ JICA, ២០១៧), ទំព័រទី ១១

[4] មាត្រា១០៨, ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ., ២៧ កក្កដា ១៩៨៩

ពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទឆ្នាំ២០០៨ និងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀតជាជំនួយ។[5]

ការសុំកូនអន្តរប្រទេសអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែជាការសុំកូនពេញលេញ ដែលបានបង្កើតឡើងនូវទំនាក់ទំនងរវាង អ្នកសុំ និងកូនសុំជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងដែលបានផ្ដល់ដល់កូននោះនូវឋានៈ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដូចជាកូនបង្កើតរបស់ឪពុក ម្ដាយ ចិញ្ចឹមនោះដែរ។ ការបង្កើតឡើងនូវទំនាក់ទំនងខាងលើនេះ អាចធ្វើទៅបានចំពោះតែកុមារដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរ និង ជនបរទេសតែប៉ុណ្ណោះ។[6]

ថ្វីបើសុំកូនអន្តរប្រទេសបានបង្កើតអានុភាពដូចជាសុំកូនពេញលេញក៏ដោយ យោងតាមមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស ក៏ច្បាប់នេះបានកំណត់នូវនីតិវិធីពិសេសមួយ ដោយត្រូវអនុលោមតាមនីតិវិធីជាពីរដំណាក់កាល និងមានការចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស (សេនាធិការរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដែលដើរតួនាទីជាអាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេស) បន្ថែមពីលើអន្តរាគមន៍របស់តុលាការមានសមត្ថកិច្ច។[7]

កថាភាគទី ២ ៖ គោលការណ៍ទូទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

ច្បាប់ស្តីពីការសុំកូនអន្តរប្រទេសឆ្នាំ២០០៩ បានកំណត់នូវគោលការណ៍ទូទៅមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការសុំកូនទៅរស់នឹងបរទេស។ នៅក្នុងគោលការណ៍ទាំងនេះ អ្នកតាក់តែងច្បាប់បានគិតដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារជាចំបង។[8] សុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ដូចតទៅ:

១. កុមារត្រូវចម្រើនការធំធាត់នៅក្នុងបរិយាកាសគ្រួសារ បរិយាកាសសុភមង្គល មានសេចក្ដីស្រឡាញ់ និង ការយោគល់ ដើម្បីឱ្យមានការអភិវឌ្ឍពេញលេញ និងយ៉ាងសុខដុមនូវបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួន។ សុំកូនអន្តរប្រទេស អាចអនុញ្ញាតបានក្រោយពីអស់លទ្ធភាពផ្ដល់ក្នុងការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ដើម្បីឱ្យកុមាររស់នៅក្នុងគ្រួសារកំណើត និងក្រោយពីបានធ្វើការពិចារណា អំពីសុំកូននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

---

[5] លោក ខន សុខេង, "ការសុំកូន" (ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០), ទំព័រទី៤១

[6] គេហទំព័រចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ (Legal Knowledge) *"លក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស៖(នីតិបេតិកភណ្ឌ និង គ្រួសារ)"* លក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស៖(នីតិបេតិកភណ្ឌ និង គ្រួសារ) - ចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់.html, *ថតចម្លងថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា* ឆ្នាំ២០០៩)

[7] លោកសាស្ត្រាចារ្យ រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ ចាំង ស៊ីណាត, "សៀវភៅជំនួយស្មារតី នីតិព្រហ្មទណ្ឌ និង នីតិគ្រួសារ" (ភ្នំពេញ, ឆ្នាំ២០១៧), ទំព័រទី៤២០

[8] លោក ខន សុខេង, "ការសុំកូន"(ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០), ទំព័រទី៤១

២. សុំកូនអន្តរប្រទេស អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាជាសុំកូនពេញលេញ ដែលបង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកសុំ និងកូនសុំអចិន្ត្រៃយ៍ដែលអាចផ្តល់កុមារនូវឋានៈ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដូចកូនបង្កើតរបស់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមនោះ។

៣. កុមារទាំងឡាយណាដែលបំពេញបាននូវលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១០ អាចធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃសុំកូនអន្តរប្រទេសបានដោយមិនមានការរើសអើងអំពីពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា និន្នាការនយោបាយ ដើមកំណើត ជាតិកំណើត ឋានៈសង្គម ធនធាន ពិការភាព ឬស្ថានភាពផ្សេងៗទៀតរបស់កុមារ ឬរបស់ឪពុកម្តាយ ឬរបស់ឪពុក ឬរបស់ម្តាយ ឬរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ។

៤. រាល់សេចក្តីសម្រេច និងសកម្មភាពទាក់ទននឹងដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវគិតគូរឱ្យបានច្រើនលើសលប់ដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។

៥. តុលាការ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធានាថា នៅកំពុងដំណើរនីតិវិធីសុំកូន កុមារដែលមានសមត្ថភាពអាចដឹងខុសត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ និងពន្យល់ណែនាំឱ្យបានត្រឹមត្រូវអំពីអានុភាពនានាដែលកើតចេញពីសុំកូននេះ ដោយគិតគូរដល់សេចក្តីប្រាថ្នា និង មតិរបស់កុមារ ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។

៦. ហាមធ្វើអាជីវកម្ម ឬធ្វើសកម្មភាពយកផលកម្រៃពីសុំកូនអន្តរប្រទេស។ អាជីវកម្ម ឬសកម្មភាពយកផលកម្រៃ ពីសុំកូនអន្តរប្រទេសមាន ៖

- អំពើប្រព្រឹត្តក្នុងគោលដៅចង់បានកម្រៃ ញុះញង់ដោយផ្ទាល់ដល់ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយឱ្យបោះបង់ទារកដែលកើតមកហើយ ឬដែលនឹងកើតដើម្បីឱ្យប្រគល់កូនតាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទេស។
- អំពីប្រព្រឹត្តក្នុងគោលដៅចង់បានកម្រៃ ធ្វើជាអន្តរការីរវាងប្តីប្រពន្ធដែលចង់សុំកូនយកមកចិញ្ចឹមតាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទេស និងស្រីម្នាក់យល់ព្រមពពោះ ដើម្បីនឹងប្រគល់កូននោះទៅឱ្យអ្នកសុំ។

៧. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធានាថា ដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេស មិនបណ្តាលឱ្យមានការទទួលផលកម្រៃផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយមិនស្របច្បាប់ និងត្រូវបង្ការមិនឱ្យ មានការចាប់ពង្រត់ ការលក់ និងការជួញដូរកុមារក្នុងពេលកំពុងដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេស។ មានតែប្រាក់ចំនាយសោហ៊ុយ និង វិភាគទាន ដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះដែលត្រូវបង់។[៩]

[៩] មាត្រា៥, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

កថាភាគទី ៣ ៖ គោលបំណងនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

សុំកូនអន្តប្រទេស ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណង ដើម្បីឱ្យកុមារត្រូវចម្រើនធំធាត់នៅក្នុងបរិយាកាសគ្រួសារ នៅក្នុងបរិយាកាសនៃសុភមង្គល ស្រឡាញ់ និង កិត្តិយស សម្រាប់ការចម្រើនលូតលាស់ពេញលេញ និងយ៉ាងសុខដុម នៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់គេ។ លើសពីនេះ រដ្ឋនីមួយៗជាអាទិភាពត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីឱ្យកុមារស្ថិតក្នុងការបីបាច់រក្សាពីសំណាក់គ្រួសារកំណើតរបស់គេ។ សុំកូនអន្តរប្រទេស អាចផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍នៃគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍ដល់កុមារ ដោយសារគេមិនអាចរកគ្រួសារមួយសមស្របបាននៅក្នុងប្រទេសដើមរបស់កុមារនោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ដោយជឿជាក់អំពីភាពចាំបាច់ក្នុងការចាត់វិធានការ ដើម្បីធានាថាសុំកូនអន្តរប្រទេស គឺធ្វើឡើងក្នុងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ និងដោយសេចក្តីគោរពសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់កុមារ និងវិធានការដើម្បីបង្ការការចាប់ពង្រត់ការលក់ ឬ ជួញដូរកុមារ។[10]

ម្យ៉ាងទៀត ដោយយោងតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពី សិទ្ធិកុមារ មាត្រា ២១ បានចែងនិងកំណត់ថា រដ្ឋភាគីដែលទទួលស្គាល់ និង/ឬអនុញ្ញាតឱ្យមានប្រព័ន្ធសុំកូន ត្រូវធានា ផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ត្រូវស្ថិតក្នុងការពិចារណាខ្ពស់បំផុតក្នុងវិស័យនេះ។[11]

លើសពីនេះ សម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ត្រង់មាត្រា ៤៨ បានចែងនឹងកំណត់ថា រដ្ឋធានារក្សាការពារសិទ្ធិរបស់កុមារ ដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីកុមារ ជាពិសេសសិទ្ធិមានជីវិតរស់នៅ សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំរៀនសូត្រ សិទ្ធិត្រូវបានទទួលការគាំពារក្នុងស្ថានការណ៍មានសង្គ្រាម និងការការពារប្រឆាំងនឹងអាជីវកម្មសេដ្ឋកិច្ច ឬកាមគុណលើកុមារ។[12]

ផ្អែកតាមគោលនយោបាយ ស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ ការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាផ្នែកមួយនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយថែទាំជំនួស និងការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាដំណោះស្រាយចុងក្រោយ ក្នុងការស្វែងរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់កុមារ បន្ទាប់ពីអស់លទ្ធភាពផ្តល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ដើម្បីឲ្យកុមាររស់នៅក្នុងគ្រួសារកំណើត និងក្រោយពីបានពិចារណាអំពីសុំកូនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ដោយផ្អែកលើវិសាលភាពនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស គោលបំណងនៃសុំកូនអន្តរប្រទេសគឺដើម្បី៖

[10] អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២៩ ឧសភា ១៩៩៣, បុព្វកថា
[11] មាត្រា ២១, អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពី សិទ្ធិកុមារ, ២ កញ្ញា ១៩៩០
[12] មាត្រា ៤៨, រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២៤ កញ្ញា ១៩៩៣

- បង្កើតមធ្យោបាយការពារដើម្បីធានាថា សុំកូនអន្តរប្រទេសធ្វើឡើងក្នុងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារនិងដោយ សេចក្តីគោរពចំពោះសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់កុមារដូចបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ។
- បង្កើតប្រព័ន្ធសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមរដ្ឋជាភាគីដើម្បីធានាថា មធ្យោបាយការពារទាំងនោះត្រូវបានគោរព ហើយតាមរយៈប្រព័ន្ធនោះទប់ស្កាត់ ការចាប់ពង្រត់ ការលក់ ឬ ការជួញដូរកុមារ។
- ធានាអោយមានការទទួលស្គាល់នៅក្នុងរដ្ឋជាភាគីថា សុំកូនត្រូវប្រព្រឹត្តទៅស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។[13]
- អនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុវត្តក្នុងករណីកុមារម្នាក់មានទីលំនៅជាទៀងទាត់នៅក្នុងរដ្ឋជាភាគីមួយ (រដ្ឋដើម) ត្រូវបាន កំពុង ឬនឹងត្រូវបានយកទៅនៅរដ្ឋជាភាគីមួយទៀត (រដ្ឋទទួល) ក្រោយពីការសំរេចលើសុំកូន ដោយសហព័ទ្ធ ឬដោយជនម្នាក់ដែលមានទីលំនៅជាទៀងទាត់នៅក្នុងរដ្ឋទទួលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងរដ្ឋដើម ឬ ក្នុងគោលបំណងសុំកូននេះ ការសំរេចលើសុំកូនធ្វើឡើងនៅក្នុងរដ្ឋទទួលក្តី ឬរដ្ឋដើមក្តី។[14]

កថាភាគទី ៤ ៖ ប្រវត្តិសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅកម្ពុជា

សកម្មភាពសុំកូនកម្ពុជា យកទៅចិញ្ចឹមនៅក្រៅប្រទេស បានចាប់ផ្តើមកើតមានឡើងនៅចុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៨០ ហើយទស្សវត្សរ៍ក្រោយមកទៀត ចំនួនកុមារដែលត្រូវបាន គេយកទៅចិញ្ចឹមនៅបរទេសបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង។ យោងតាមរបាយការណ៍ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៨៧ ដល់២០០៩ មានកុមារចំនួន ៣,៦៩៦ នាក់ ត្រូវបានយកចេញពីប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីយកទៅចិញ្ចឹម។

នៅឆ្នាំ២០០៧ ប្រទេសកម្ពុជាបានអនុម័តទទួលយកអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេស (The Hague Convention)។ អនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេ បរិយាយពីអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលបញ្ជាក់ថា សុំកូនអន្តរប្រទេស គួរត្រូវបានធ្វើឡើង តែក្នុងករណីដែលការចិញ្ចឹមចាំបាច់កុមារនៅក្នុងប្រទេសមិនអាចធ្វើទៅបាន និងតម្រូវឱ្យអាជ្ញាធររដ្ឋធានាថា សុំកូនអន្តរប្រទេសមិនកើតឡើងដោយសារការទទួលបានផលប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលមិនត្រឹមត្រូវណាមួយឡើយ។[15]

[13] មាត្រា១, អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២៩ ឧសភា ១៩៩៣
[14] មាត្រា១២, អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២៩ ឧសភា ១៩៩៣
[15]មាត្រា ២១, អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ, ២០ វិច្ឆិកា ១៩៨៩

អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ មានចែងពីវិធានការមួយចំនួនក្នុងគោលបំណងការពារ និងប្រឆាំងការចាប់នៃការបញ្ជូនកុមារចេញពីប្រទេសកម្ពុជា ដោយលួចលាក់នេះ ការលក់ និងការជួញដូរកុមារ ហើយតម្រូវឲ្យប្រទេសហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញានេះ បង្កើតអាជ្ញាធរកណ្តាល ដើម្បីអនុវត្តន៍កាតព្វកិច្ចរបស់ប្រទេសនោះ ដូចដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញា។[16]

កាលពីឆ្នាំ២០០៩ ប្រទេសកម្ពុជា បានអនុម័តច្បាប់ថ្មីមួយស្តីពី សុំកូនអន្តរប្រទេស ដើម្បីឲ្យច្បាប់កម្ពុជាស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដោយអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ។ កាលពីពេលមុនសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវបានចែងដោយសង្ខេប នៅក្នុងមាត្រាមួយចំនួននៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍និងគ្រួសារ ហើយនិងត្រូវបានចែងយ៉ាងខ្លី និងមិនច្បាស់លាស់នៅក្នុងអនុក្រឹត្យ។[17] នៅ ឆ្នាំ២០០៩ ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស បានផ្តល់អំណាចដល់ក្រសួងសង្គមកិច្ច ជាអាជ្ញាធរកណ្តាលទទួលខុសត្រូវលើកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេស។[18] ច្បាប់នេះតម្រូវឲ្យមន្ទីរសង្គមកិច្ច នៅតាមបណ្តាខេត្តខំប្រឹងឲ្យអស់លទ្ធភាព ក្នុងការជួយសម្រួលឲ្យកុមារបានត្រឡប់ទៅរស់នៅជាមួយម្តាយឪពុកបង្កើតវិញ ហើយប្រសិនបើការធ្វើដូច្នេះមិនអាចទៅរួចទេ គួរប្រគល់កុមារឲ្យគេចិញ្ចឹមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មុនពេលពិចារណាផ្តល់កុមារទៅឲ្យគេយកទៅចិញ្ចឹមនៅបរទេស។[19]

នៅក្នុងឆ្នាំដដែល ដែលច្បាប់ថ្មីត្រូវបានអនុម័ត រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានសម្រេចផ្អាករាល់សកម្មភាពសុំកូនទាំងអស់ពីប្រទេសកម្ពុជាយកទៅចិញ្ចឹមនៅបរទេស។ យោងតាមក្រសួងសង្គមកិច្ចសេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីទុកពេលវេលាអនុវត្តនីតិវិធីចាំបាច់ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិទីក្រុងឡាអេ ជាពិសេសកិច្ចការទាក់ទងនឹងសុំកូនក្នុងប្រទេស និងកិច្ចការសម្របសម្រួល ការជួបជុំក្រុមគ្រួសាររបស់កុមារ ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងរស់នៅក្រោមការថែទាំរបស់មណ្ឌលកុមារកំព្រាជាមួយម្តាយឪពុកបង្កើតវិញ។ ការផ្អាក គឺនៅតែបន្ត។[20]

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៩ ក្រសួងសង្គមកិច្ច បានបញ្ជាក់ ពីចេតនារបស់ខ្លួន ក្នុងការដកបម្រាមនេះចេញជាច្រើនលើកច្រើនសារ។ ក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសាធារណៈមួយ ចុះថ្ងៃទី២ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួងសង្គមកិច្ចបានបញ្ជាក់ថា ប្រទេសកម្ពុជា នឹងចាប់ផ្តើមបើកឲ្យមានសុំកូនអន្តរប្រទេសឡើងវិញ លើកុមារដែលត្រូវការការថែទាំពិសេសក្នុងចំនួនតិចតួចដោយអនុវត្តតាមនីតិវិធីមួយ ក្រោយពីបញ្ជាក់ថាលែងមានជម្រើសល្អបំផុតផ្សេងៗ

[16]មាត្រា៦, អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២៩ ឧសភា ១៩៩៣

[17] មាត្រា១០៨ ដល់មាត្រា១១៤, ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ., ២៧ កក្កដា ១៩៨៩

[18] មាត្រា៦, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[19] មាត្រា១៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[20] សូមមើលកំណត់ចំណាំលេខ១៩

ទៀតហើយ ដើម្បីចិញ្ចឹមកុមារនៅក្នុងប្រទេស។[21] សេចក្តីប្រកាសក៏បានអញ្ជើញភ្នាក់ងារសុំកូននៅតាមប្រទេសជាដៃគូមកដាក់ពាក្យសុំសិទ្ធិប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសនានាជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងប្រទេសផ្សេងទៀតដែលមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសុំកូនពីកម្ពុជា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរកុមារតាមរូបភាពសុំកូនអន្តរ-ប្រទេស។ តាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលបានអនុវត្ត ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៨៧ រហូតមកដល់ ឆ្នាំ២០១១ ប្រទេសកម្ពុជាបានរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍ឲ្យទារកកំព្រា កុមារកំព្រា ដែលត្រូវបានគេបោះបង់ចោលជាច្រើនទៅប្រទេសមួយចំនួនរួមមាន៖ ប្រទេសបារាំង សហរដ្ឋអាម៉េរិក បែលហ្សិក កាណាដា អ៊ីតាលី អង់គ្លេស សាន់លូស៊ីយ៉ា ប៉ូឡូញ ស៊ីសែល ម៉ាល់តា ហ្វាំងឡង់ អេស្ប៉ាញ ក្រិក អាហ្វ្រិកខាងត្បូង អាហ្សង់ទីន អាល្លឺម៉ង់ ហូល្លង់ អូស្ត្រាលី ស្វីស ន័រវេស អៀកឡង់ សឹង្ហបូរី ស៊ុយអែត ទ្រីនីដេត និងតូបាហ្គូ អូទ្រីស ហ្វីលីពីន ដាណឺម៉ាក់ និងប័រមួយដា។[22]

កថាភាគទី ៥ ៖ បទប្បញ្ញត្តិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស

៥.១. លិខិតតុបករណ៍អន្តរជាតិ

យោងតាមកម្រងសេវាសាធារណៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ពាក់ពន្ធ័នឹងការទុកដាក់កុមារជាមួយគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍នៅប្រទេសទទួល ចំពោះបទប្បញ្ញត្តិដែលជាលិខិតតិបករណ៍អន្តរជាតិនៃសុំកូនអន្តរប្រទេសមានដូចជា៖

- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ បានអនុម័តនិងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងឱ្យចូលរួមជាសមាជិកតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ៤៤/២៥ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៨៩ របស់មហាសន្និបាទអង្គការសហប្រជាជាតិ ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩០ ស្របតាមមាត្រា ៤៩ នៃអនុសញ្ញានេះ។ ហើយប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិក តាមរយៈការប្រកាសដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិជាន់ខ្ពស់នៃកម្ពុជានៅថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩២ និងបានផ្តល់សច្ចាប័ននៅថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩២។
- អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលធ្វើឡើងនៅទីក្រុងឡាអេ នាថ្ងៃទី ២៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបង្កើតច្បាប់ស្តីពី ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពី

[21] ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "សេចក្តីប្រកាសស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅកម្ពុជា", ០២ មិថុនា ២០១៥

[22] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, សៀវភៅផ្នត់ ស្តីពី នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី២

ការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៣ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧។[23]

៥.២. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាតិ

យោងតាមកម្រងសេវាសាធារណៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ពាក់ពន្ធ័នឹងការទុកដាក់កុមារជាមួយគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍នៅប្រទេសទទួល ចំពោះបទប្បញ្ញត្តិដែលជាមូលដ្ឋានគតិយុត្តជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចំពោះសុំកូនអន្តរប្រទេសមានដូចជា៖

- ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៣ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែល ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តឲព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៩/០២៤ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស
- អនុក្រឹត្យលេខ ១១៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពីរបបគោលនយោបាយចំពោះជនរងគ្រោះស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលរបស់រដ្ឋ
- ប្រកាសលេខ ០៣៨ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៥ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការបង្កើតគណកម្មាធិការប្រឹក្សាការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ
- ប្រកាសលេខ ២១៧ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពី ការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ
- ប្រកាសលេខ ៦១៦ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ របស់ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមា សម្រាប់ការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារក្នុងមណ្ឌល
- ប្រកាសលេខ ១៩៨ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីបទដ្ឋានអប្បបរមាសម្រាប់ការថែទាំជំនួស ចំពោះកុមារនៅតាមសហគមន៍
- ប្រកាសលេខ ១៤៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការកែសម្រួល សមាសភាព និងភារកិច្ចរបស់គណកម្មាធិការប្រឹក្សាការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ
- ប្រកាសរួមលេខ ១០០៧ សហវ-ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ រវាងក្រសួងសេដ្ឋ កិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទាស្តីពី ការផ្តល់សេវាសារធារណៈរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

[23] ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "កម្រងសេវាសាធារណៈ" (ភ្នំពេញ៖ ២០២០) ទំព័រទី១៩

- ប្រកាសរួម ៤៤៨ សហវ-ប្រក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ រវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការកំណត់ចំនួនប្រាក់ចំណាយសោហ៊ុយ និង វិភាគទាននានាសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស
- ប្រកាសលេខ ១៩៤ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រកាសលេខ ១៩៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ប្រកាសលេខ ០០២ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការប្រើប្រាស់អក្សរកាត់ រូបសញ្ញា និងគំរូក្បាលលិខិតរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំ កូនអន្តរប្រទេស
- ប្រកាសលេខ ០០៣ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងប្រាក់វិភាគទានមនុស្សធម៌
- ប្រកាសលេខ ១៣៨ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការណែនាំអនុវត្តនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសដោយសាច់ញាតិ
- ប្រកាសលេខ ១៣៩ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការណែនាំអនុវត្តនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសចំពោះកុមារដែលត្រូវការនូវការថែទាំ ពិសេស និងកុមារមានតម្រូវការពិសេស
- ប្រកាសលេខ ១២៣០ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធ ជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ប្រកាសលេខ ១៩៨០ ស.អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីនីតិវិធីផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស។[24]

[24] ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "កម្រងសេវាសាធារណៈ" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី១៩ ដល់ទំព័រទី២០

កថាភាគទី ៦ ៖ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចសុំកូនអន្តរប្រទេស

នៅក្នុងដំណើរនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងកិច្ចការសុំកូន ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដូចជា៖ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស និងទីភ្នាក់សុំកូនអន្តរប្រទេស។

៦.១. អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស

ដោយអនុលោមទៅតាមអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទំនាក់ទំនងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវបានចែងនិងកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសឆ្នាំ២០០៩។[25] តាមច្បាប់នេះ ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច បំពេញតួនាទីជាអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។[26] នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បំពេញតួនាទីជាអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[27] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសជាសេនាធិការ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងនិងតាមដានត្រួតពិនិត្យលើការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីធានាថាការងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ប្រព្រឹត្តទៅស្របតាមគោលនយោបាយការពារសិទ្ធិ និងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ បទប្បញ្ញត្តិជាតិ និងអន្តរជាតិដែលបានកំណត់។[28]

៦.១.១. ភារកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស

អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានភារកិច្ចដូចតទៅ៖

១. រៀបចំ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការសម្រេចលើកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេស។

២. ធ្វើសហប្រតិបត្តិការ និងសម្របសម្រួលលើការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាទៅនឹងកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេសជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងទីភ្នាក់ងារដែលមានសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុង

---

[25] មាត្រា៦, អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពី ការការពារកុមារ និង សហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២៩ ឧសភា ១៩៩៣ កថាខណ្ឌទី១

[26] មាត្រា៦, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[27] ប្រការ ២, ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

[28] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "សៀវភៅផ្នត់ ស្តីពី នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងជាមួយអាជ្ញាធរកណ្តាល និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួល។

៣. ចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការទទួលផលកម្រៃផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយមិនសមស្រប ឬផលចំណេញផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស។

៤. រៀបចំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេសដល់មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ។

៥. ពិនិត្យលើសំណើរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនីមួយៗតាមការចាំបាច់ ទាក់ទងនឹងករណីសុំកូនអន្តរប្រទេស

៦. ធ្វើអធិការកិច្ចលើការងារទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយសុំកូនអន្តរប្រទេស។ គ្មានជនណាអាចរារាំងបង្អាក់ ឬ ជ្រៀតជ្រែកក្នុងការងារអធិការកិច្ចដែលបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់បានឡើយ។

៧. ចាត់វិធានការដ៏សមស្របដើម្បីប្រមូល រក្សាការពារ និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានអំពីស្ថានភាពរបស់កុមារ និងរក្សាទុកព័ត៌មានទាក់ទងនឹងប្រភពកំណើតរបស់កុមារ អត្តសញ្ញាណរបស់កុមារ ឪពុកម្តាយកុមារ និងប្រវត្តិសុខភាពកុមារ។

៨. រក្សា និងផ្តល់ស្ថិតិទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេសដល់ប្រទេសនានាតាមសំណើ។

៩. ទទួលប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាពីអ្នកសុំកូនត្រូវបង់តាមរយៈទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួល។

១០. ទទួលខុសត្រូវក្នុងការកត់ត្រា តាមដានប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាដែល ប្រមូល បាន និងបង់ប្រាក់ចូលក្នុងគណនីប្រាក់បញ្ញើរបស់ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងប្រាក់វិភាគទានមនុស្សធម៌នៅធនាគាជាតិ។

១១. ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាដែលប្រមូលបាន និងបង់ប្រាក់ចូលក្នុងគណនីប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារជាតិជារៀងរាល់ខែ ត្រីមាស និង ប្រចាំឆ្នាំជូនគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងប្រាក់វិភាគទានមនុស្សធម៌។

១២. ពិនិត្យ ផ្តល់អនុសាសន៍ និងបញ្ជូនសំណុំឯកសារសុំកូនអន្តរប្រទេសនីមួយៗទៅតុលាការ។

១៣.បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា យល់ថាចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេស ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញាជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[29]

៦.១.២. គណៈកម្មាធិការកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស

អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដឹកនាំដោយគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។[30]

គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស មានសមាសភាពដូចតទៅ៖

១.	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	ប្រធាន
២.	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ទទួលបន្ទុកវិស័យសុខុមាលភាពកុមារ	អនុប្រធាន
៣.	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៤.	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាល និង ហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៥.	នាយកខុទ្ទកាល័យរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
៦.	តំណាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ	សមាជិក
៧.	អ្នកជំនាញការជាតិលើវិស័យសុខុមាលភាពកុមារ	សមាជិក
៨.	ប្រធាននាយកដ្ឋានសុខុមាលភាពកុមារ	សមាជិក
៩.	ប្រធានរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស	អគ្គលេខាធិការ

ការតែងតាំងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។[31]

គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសមានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១. ពិនិត្យ និងសម្រេចចុងក្រោយពាក់ព័ន្ធនិងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស។

[29] ប្រការ ៣, ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

[30] ប្រការ ៤, ដូចខាងលើ

[31] ប្រការ ៥, ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

២. ពិនិត្យ និងផ្តល់អនុសាសន៍តាមការចាំបាច់លើគោលនយោបាយ ច្បាប់ បទបញ្ញា និងនីតិវិធី ទាក់ទងនឹងកិច្ចការស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ ច្បាប់ បទបញ្ញា និងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។

៣. ធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងទីភ្នាក់ងារដែលមានសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយ កិច្ចការស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាមួយអាជ្ញាធរកណ្តាល និង អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួល។

៤. ចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ការទទួលផលកម្រៃផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយមិន សមស្រប ឬផលចំណេញផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។

៥. ពិនិត្យ និងផ្តល់អនុសាសន៍លើសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដល់មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតលើការងារស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។

៦. ពិនិត្យ សម្រេចលើសំណើផ្គូផ្គងកុមារនឹងអ្នកសុំដែលស្នើឡើងដោយរដ្ឋបាលស្មុំកូនអន្តរប្រទេស និងផ្តល់យោបល់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

៧. ពិនិត្យ និងអនុម័តគម្រោងថវិកា ប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស និងសុំការសម្រេចពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

៨. ទាក់ទង និងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយការិយាល័យអចិន្ត្រៃយ៍នៃសន្និសីទក្រុងឡាអេស្តីពីច្បាប់អន្តរជាតិឯកជនពាក់ព័ន្ធនឹងការងារស្មុំកូនអន្តរប្រទេស អង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ និងប្រទេសដែលមានទំនាក់ទំនងសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យស្មុំកូនអន្តរប្រទេសជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៩. អនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ប្រគល់ជូន។[32]

លើសពីនេះ ត្រូវបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងវិភាគទានមនុស្សធម៌នៃអាជ្ញាធរកណ្តាលស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលរួមមានសមាសភាពគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស បន្ថែមតំណាង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ០១រូប។ សមាសភាពតំណាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុកំណត់ដោយលិខិតរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។[33]

របៀបរបបធ្វើការរបស់គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលស្មុំកូនអន្តរប្រទេស៖

[32] ប្រការ ៦, ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

[33] ប្រការ ៧, ដូចខាងលើ

- គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេស បើកសម័យប្រជុំ ដើម្បីពិនិត្យឲ្យយោបល់លើករណីសុំកូននីមួយៗ និងពិនិត្យឲ្យយោបល់ក្នុងការរៀបចំត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ បទបញ្ញា និងនីតិវិធីទាំងឡាយទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងអនុវត្តភារកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៦ នៃប្រកាសនេះ។
- ការប្រជុំ និងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេសជាទូទៅត្រូវអនុម័តដោយសម្លេងសមតិភាគច្រើនដាច់ខាត (៥០% + ១) នៃសមាជិកគណៈកម្មាធិការទាំងអស់។
- ការប្រជុំត្រូវដឹកនាំដោយប្រធានគណៈកម្មាធិការ ក្នុងករណីប្រធានអវត្តមានអាចប្រគល់សិទ្ធិឲ្យអនុប្រធានដឹកនាំជំនួស។
- ការសម្រេចរបស់អង្គប្រជុំទាំងអស់ត្រូវអនុម័តដោយសំឡេងភាគច្រើននៃសមាជិកអង្គប្រជុំ ក្នុងករណីមានសំឡេងបែកជាពីរស្មើគ្នា សំឡេងប្រធានមានឧត្តមានុភាព (សម្លេងភាគច្រើនដោយប្រៀង)។
- ផ្អែកលើសារៈសំខាន់នៃបញ្ហានីមួយៗ ប្រធានគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេស អាចអញ្ជើញតំណាងក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការ និងជនពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតឲ្យចូលរួមយោបល់តាមការចាំបាច់។
- គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវប្រជុំមួយខែម្ដង ឬញឹកញាប់ជាងនេះ ទៅតាមការចាំបាច់។[34]

៦.២. រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជាសេនាធិការរបស់អាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។[35]

៦.២.១. សមាសភាព

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប និងមានអនុប្រធានមួយចំនួនតាមការចាំបាច់។[36]

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសមានរចនាសម្ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

១- ការិយាល័យ រដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ

---

[34] ប្រការ ៨, ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្ដាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

[35] ប្រការ ៩, ដូចខាងលើ

[36] ប្រការ ៣, ប្រកាសលេខ១២៣០ ស.អ.យ ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស, ៣០ មេសា ២០១៤

២. ការិយាល័យ គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងតម្កល់ឯកសារ

៣. ការិយាល័យ អនុវត្តនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស

៤. ការិយាល័យ អភិវឌ្ឍ គ្រប់គ្រងទីភ្នាក់ងារ និងអធិការកិច្ច

៥. ការិយាល័យ សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

៦. ប្រធានការិយាល័យនីមួយៗមានឋានៈស្មើប្រធានការិយាល័យថ្នាក់ក្រសួង។[37]

៦.២.២. តួនាទីភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១. រៀបចំ ថែរក្សា និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីសម្ងាត់ និងសំណុំឯកសាររបស់កុមារដែលមានលក្ខណសម្បត្តិសមស្របសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស។

២. ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណស្ថានភាពកុមារទាំងអស់ដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីសម្ងាត់ ដើម្បីកំណត់ទម្រង់នៃ ការចិញ្ចឹមថែទាំសមស្របបំផុតសម្រាប់កុមារ និងធានាថាកុមារទាំងនោះទទួលបានការចិញ្ចឹមថែទាំតាមតម្រូវការ។

៣. ធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់អំពីការខិតខំប្រឹងប្រែង ដោយអស់ពីលទ្ធភាពក្នុងដំណោះស្រាយនៅក្នុងប្រទេសតាម រយៈការថែទាំជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅតាមគ្រួសារ ឬជាមួយអ្នកអាណាព្យាបាលមុនដាក់សំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេស។

៤. ទទួលពិនិត្យ និងចាត់ការពាក្យសុំកូនអន្តរប្រទេស និងឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតរបស់ អ្នកសុំ។

៥. ផ្គូផ្គងកុមារដែលមានលក្ខណសម្បត្តិសមស្របសុំកូនអន្តរប្រទេស ជាមួយអ្នកសុំដែលអាចបំពេញតម្រូវការដ៏ល្អបំផុតរបស់កុមារ ស្របតាមគោលការណ៍នៃឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ហើយលើកយោបល់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ពិនិត្យសម្រេច។

៦. ជូនដំណឹងអំពីនីតិវិធីសុំកូន និងការវិវត្តនៃករណីសុំកូនទៅអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទទួល ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីប្រទេសទទួល។

៧. រៀបចំពិធីប្រគល់កុមារឱ្យទៅអ្នកសុំ និងរៀបចំឯកសារដើម្បីឱ្យកុមារធ្វើដំណើរចូលទៅប្រទេសរបស់អ្នកសុំ។

៨. ផ្តល់ ឬសម្របសម្រួលការផ្តល់សេវាក្រោយសុំកូនសមស្របដល់កុមារ គ្រួសារអ្នកសុំ និងគ្រួសារបង្កើតតាមការចាំបាច់។

[37] ប្រការ ៤, ដូចខាងលើ

៩. ផ្តល់យោបល់ជូនគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសទាក់ទងនឹងការអនុញ្ញាត ឬដកហូតការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដែលធ្វើសហប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេស

១០. អនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាល ដើម្បីធ្វើអធិការកិច្ចលើកិច្ចសុំកូនអន្តរប្រទេស។ គ្មានជនណាអាចរារាំង បង្អាក់ បំភិតបំភ័យ ឬជ្រៀតជ្រែកក្នុងការងារអធិការកិច្ចដែលបាន ធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់បានឡើយ។

១១. លើកសំណើសុំការសម្រេចពីគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ដើម្បីចាត់វិធានការព្រមាន ដាក់កំហិត ឬផាកពិន័យចំពោះបុគ្គល ឬអង្គភាពដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសព្រមទាំងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមានផ្សេងៗទៀត។

១២. ពិនិត្យឯកសារទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងផ្តល់យោបល់សមស្របជូនប្រធានគណៈកម្មាធិការ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច ដើម្បីសម្រេច។

១៣. រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និងធ្វើកំណត់ហេតុរាល់ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។

១៤. គ្រប់គ្រងថវិការចំណូលរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស រៀបចំធ្វើផែនការចំណាយ និងធ្វើ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុស្តីពី ភាពដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ស្ថានភាពប្រើប្រាស់ថវិការជារៀងរាល់ខែ ត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំជូនអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។

១៥. រៀបចំផែនការ កម្មវិធី និងសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដល់មន្ត្រី ធ្វើការងារសុំកូនអន្តរប្រទេស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

១៦. ចាត់វិធានការសមស្របក្នុងការប្រមូល ថែរក្សា និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពកុមារព័ត៌មានដើម កំណើតកុមារ អត្តសញ្ញាណឪពុកម្តាយ និងប្រវត្តិសុខភាពកុមារ។

១៧. បំពេញភារកិច្ចចាំបាច់ផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗទៀត តាមការប្រគល់ភារកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។[38]

[38] ប្រការ ២, ប្រកាសលេខ១២៣០ ស.អ.យ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស, ៣០ មេសា ២០១៤

៦.៣. ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើការងារសុំកូនអន្តរប្រទេស នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួល ត្រូវមានការអនុញ្ញាតជាផ្លូវការពីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលត្រូវបំពេញលក្ខណសម្បត្តិមួយចំនួនដែលមានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស និង ប្រកាស ស្តីពីនីតិវិធីផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស។[39]

៦.៣.១. លក្ខណសម្បត្តិរបស់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស

ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទីភ្នាក់ងារត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិដូចតទៅៈ

១. មានការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ។

២. មានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរ ប្រទេសនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ ឲ្យធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣. មានទិសដៅមិនស្វែងរកផលចំណេញ និងបានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុង បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ទាក់ទងនឹងនីតិបុគ្គលមិនយកចំណេញ សមាគម ឬ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬ បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងលក្ខណៈនៃទីភ្នាក់ងារ។

៤. មានអ្នកដឹកនាំ និងមានបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាពប្រកបដោយគុណធម៌ និងសីលធម៌ បញ្ជាក់ដោយអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស របស់ប្រទេសទីភ្នាក់ងារ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីច្បាប់ ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លិខិតបទដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសុំកូនអន្តរប្រទេស រៀបចំដោយអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស (រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស) និងមានបទពិសោធធ្វើការងារក្នុងវិស័យសុំកូនអន្តរប្រទេស។[40]

៦.៣.២. លក្ខខណ្ឌដែលទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលត្រូវឆ្លើយតប

១. មិនមានបើកមណ្ឌលកុមារកំព្រា ឬប្រើប្រាស់មណ្ឌលកុមារកំព្រាដើម្បីជាប្រភពផ្តល់ទារក និងកុមារកំព្រាសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស។

---

[39] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "សៀវភៅផ្នត់ ស្តីពី នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី៦

[40] មាត្រា៥, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

២. ប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារជាប្រទេសដែលមានទំនាក់ទំនងការទូត ជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣. គោរព និងអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស និងបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ជាធរមានផ្សេងទៀត របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អនុសញ្ញាក្រុងឡាអេស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស និងលិខិតូបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងទៀត ទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារបានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬ អនុម័តយល់ព្រម។[41]

៦.៣.៣. ការដាក់ពាក្យសុំធ្វើប្រតិបត្តិការជាទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស

ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ចាំបាច់តម្រូវការឯកសារដើម្បីទទួលបានសេវាត្រូវមានសំណុំឯកសាររបស់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសដូចខាងក្រោម៖

១. ពាក្យស្នើសុំត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយប្រធានទីភ្នាក់ងារ និងមានបិទតែមប្រើសារពើពន្ធតម្លៃ ៥.០០០រ

២. ច្បាប់ចម្លងលិខិតបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិរបស់ទីភ្នាក់ងារ (នៅមានសុពលភាព) ចេញដោយ

៣. អាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ

៤. ច្បាប់ចម្លងឯកសារអនុញ្ញាតឲ្យបើកទីភ្នាក់ងារ ដែលមានទិសដៅមិនស្វែងរកផលចំណេញដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថ កិច្ចនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ

៥. លិខិតរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យទីភ្នាក់ងារធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៦. លក្ខន្តិកៈ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ទីភ្នាក់ងារ

៧. ឯកសាសង្ខេបអំពីប្រវត្តិ សកម្មភាព កម្មវិធី និងសេវារបស់ទីភ្នាក់ងារ បញ្ជីរាយនាម បុគ្គលិក និងលក្ខណសម្បត្តិរបស់បុគ្គលិកទាំងនោះ រួមទាំងភ័ស្តុតាងដែលបង្ហាញ អំពីបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យសុំកូនអន្តរប្រទេសយ៉ាងតិច ៥ឆ្នាំ

៨. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំចុងក្រោយដែលមានធ្វើសវនកម្មដោយសវនករឯករាជ្យ រួមមាន ប្រភពមូលនិធិ សោហ៊ុយសុំកូន និងថ្លៃចំណាយនានា ទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស

៩. ប្រវត្តិរូបសង្ខេបមានបិទរូបថតទំហំ ៤សម x ៦សម របស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ឬគណៈគ្រប់គ្រងទីភ្នាក់ងារ

[41] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "សៀវភៅផ្នត់ ស្តីពី នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី៨

១០. ប្រវត្តិរូបសង្ខេបមានបិទរូបថតទំហំ ៤សម x ៦សម របស់បុគ្គលិកមួយនាក់ ឬពីរ នាក់ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាអ្នកតំណាងទីភ្នាក់ងារលើការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១១. ឯកសារភស្តុតាងនានាដែលបញ្ជាក់ថា អ្នកតំណាងដូចមានចែងក្នុងចំណុច ៩ ខាងលើ គ្មានជាប់ឈ្មោះក្នុងបញ្ជីថ្កោលទោសនៅប្រទេដើមរបស់ខ្លួន និងនៅ ប្រទេសចុងក្រោយដែលខ្លួនកំពុងរស់នៅ ប្រសិនបើប្រទេសខុសគ្នា

១២. ច្បាប់ចម្លងឯកសារចុះបញ្ជីតាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ជាធរមានរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងនីតិបុគ្គលមិនយកចំណេញ សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវពីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១៣. ច្បាប់ចម្លងឯកសារកិច្ចព្រមព្រៀងពីអតីតកាល ឬបច្ចុប្បន្នកាលជាមួយក្រសួង សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ស្តីពីការផ្តល់ជំនួយមនុស្សធម៌ ឬការ ជួយឧបត្ថម្ភដល់កុមារកំព្រានានា នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១៤. ច្បាប់ចម្លងកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេស រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ) និងប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ ប្រសិនបើប្រទេសនេះមិនមែនជាប្រទេសភាគីអនុ សញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងការសុំកូនអន្តរប្រទេស

១៥. ឯកសារផ្សេងៗទៀតដែលក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា យល់ថាចាំបាច់ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍កុមារ និងដើម្បីមានមូលដ្ឋានវាយតម្លៃពាក្យ សុំឲ្យបានសមស្រប នីតិវិធីក្នុងការផ្ញើពាក្យសុំ និងសំណុំឯកសារទាំងអស់របស់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារ ទៅស្ថានទូត ឬស្ថានតំណាងនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ពិនិត្យ និងបញ្ជូនបន្តមកក្រសួង សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

សំណុំឯកសារទាំងអស់របស់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវមានជាភាសាអង់គ្លេស ឬ ភាសាបារាំង ហើយត្រូវបកប្រែជាភាសាខ្មែរ។[42]

[42] ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "កម្រងសេវាសាធារណៈ" (ភ្នំពេញ៖ ២០២០) ទំព័រទី១៦ ដល់ទី១៧

៦.៣.៤. តម្លៃសេវាសម្រាប់ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលនៅពេលដាក់ពាក្យសុំធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ដំណាក់កាលទី១៖ នៅពេលទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលដាក់ពាក្យ ដើម្បីសុំការ អនុញ្ញាតធ្វើប្រតិបត្តិការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបង់ប្រាក់សេវាពិនិត្យឯកសារ ចំនួន ២ ០០០ ០០០ (ពីរលាន) រៀល ហើយកម្រៃសេវានេះមិនអាចបង្វិលជូនវិញ បានទេ។

ដំណាក់កាលទី២៖ នៅពេលទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួល ទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រតិបត្តិការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលត្រូវបង់ប្រាក់សោហ៊ុយលើអាជ្ញាប័ណ្ណចំនួន ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន) រៀល អាជ្ញាប័ណ្ណមានសុពលភាព តែ២ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។

បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេស នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន ២(ពីរ)ឆ្នាំ អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសពិនិត្យវាយតម្លៃ អំពីគុណភាពការងាររបស់ ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួល ដំណើរការបានល្អត្រឹមត្រូវ ហើយទីភ្នាក់ងារចង់បន្ត ការងារទៀតនោះ ទីភ្នាក់ងារនៃប្រទេសទទួលត្រូវរៀបចំបំពេញសាជាថ្មីនូវឯកសារដែលអស់សុពលភាព និងត្រូវបង់ប្រាក់ ចំនួន ២ ០០០ ០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៀត សម្រាប់តម្លៃសេវាបន្តសុពលភាពអាជ្ញាប័ណ្ណ។[43]

៦.៣.៥. ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារ

មានតែទីភ្នាក់ងារដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច (ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា) នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទទួល ដែលមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស។

ចំនួនទីភ្នាក់ងារមកពីប្រទេសទទួលនីមួយៗ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់សេវានៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងរួមគ្នាមួយរវាងក្រសួងទទួល បន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និង អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទទួល។[44]

ទីស្នាក់ការដែលមានបំណងចង់ធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅកម្ពុជា ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា និងពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារស្របតាមច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស។ ចំពោះប្រទេសទទួលដែលគ្មានទីភ្នាក់ងារអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួលនោះ មានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរ ប្រទេស

[43] អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, "សៀវភៅផ្ទត់ ស្តីពី នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ភ្នំពេញ) ទំព័រទី១០

[44] មាត្រា៤៧, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន ប៉ុន្តែត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីស្ថានទូត ឬ ស្ថានតំណាងរបស់ប្រទេសទទួល និងមានការយល់ព្រមពីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

អាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស នៃប្រទេសរបស់ទីភ្នាក់ងារត្រូវចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា និងជាអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីកំណត់ចំនួនទីភ្នាក់ងារដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយចំនួននេះកំណត់ឱ្យមានត្រឹម ០១ (មួយ) ឬ០២ (ពីរ) លើកលែងតែក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍កុមារអាចអនុញ្ញាតឱ្យមានលើសពីនេះ។[45]

ផ្នែកទី ២ ៖ លក្ខខណ្ឌនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស

ចំពោះលក្ខខណ្ឌសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលមានទាំង លក្ខខណ្ឌចំពោះកូនសុំ (កថាភាគទី១) លក្ខខណ្ឌចំពោះឪពុកម្តាយបង្កើត ឬ អាណាព្យាបាល (កថាភាគទី២) និង លក្ខខណ្ឌចំពោះអ្នកសុំ (កថាភាគទី៣)។

កថាភាគទី ១ ៖ លក្ខខណ្ឌទាក់ទងនឹងកូនសុំ

១.១. កុមារដែលមានអត្តសញ្ញាណត្រឹមត្រូវ

កុមារអាចជាកម្មវត្ថុនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេសបាន ត្រូវតែមានលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមៈ

១. កុមារមានសញ្ជាតិខ្មែរដែលមានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២. កុមារអាយុក្រោម ៨ (ប្រាំបី) ឆ្នាំ គិតត្រឹមថ្ងៃទទួលពាក្យសុំ លើកលែងតែក្នុងករណីកុមារត្រូវការនូវការថែទាំពិសេស ដែលអនុញ្ញាតបានដល់អាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ ។

៣. ក្នុងករណីមានបងប្អូនបង្កើតច្រើននាក់ ហើយម្នាក់មានអាយុក្រោម ៨ (ប្រាំបី)ឆ្នាំ អាចអនុញ្ញាតឲ្យសុំកុមារនោះ រួមជាមួយនឹងបងប្អូនបង្កើតដែលមានអាយុក្រោម ១៨(ដប់ ប្រាំបី)ឆ្នាំ។

៤. កុមារកំពុងរស់នៅក្នុងមណ្ឌលកុមារកំព្រា ឬរស់នៅក្រោមការទុកដាក់សមស្របផ្សេងៗ ដែលត្រូវពិនិត្យដោយក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច។

៥. កុមារទាំងអស់នោះស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតជន ឬកុមារដែលស្ថិតនៅ ក្រោមអំណាចមេបាដែលមានស្ថានភាពលំបាកបំផុត។

[45] ប្រការ ២, ប្រកាសលេខ ១៩៨០ ស.អ.យ. ស្តីពីនីតិវិធីផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស, ០៧ សីហា ២០១៤

៦. កុមារទាំងអស់នោះត្រូវបានប្រកាសថា អាចសុំជាកូនចិញ្ចឹមបានដោយអនុលោមតាម មាត្រា១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ដែល ប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/របក/១២០៩/០២៤។

៧. ក្នុងករណីសុំកូនដោយសាច់ញាតិ សុំកូនអាចអនុញ្ញាតបានចំពោះកុមារមានអាយុ ក្រោម ១៨ (ដប់ប្រាំបី)ឆ្នាំ ដែលរស់នៅក្នុង ឬក្រៅមណ្ឌលកុមារកំព្រា។[46]

១.២. កុមារដែលពុំត្រូវបានគេស្គាល់អត្តសញ្ញាណ

ករណីកុមារត្រូវបានរកឃើញ និងបញ្ជូនមកហើយរកមិនឃើញឪពុកម្តាយ ឬសាច់ញាតិ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជននោះ ប្រធានកុមារកំព្រាត្រូវជូនដំណឹងទៅមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានីខេត្ត អំពីវត្តមានរបស់កុមារដែលបានចូលមកស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលយ៉ាងយូរបំផុតរយៈពេល ៧ (ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការគិតពីពេលដែលកុមារមកដល់មណ្ឌល។ មន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ចរាជធានី/ខេត្ត ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅក្រសួង ទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចដើម្បីបញ្ចូលកុមារទៅក្នុងបញ្ជីស្តីពីកុមារដែលបានរាយការណ៍ថាត្រូវបានគេបោះបង់ចោល។

មន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី/ខេត្ត ត្រូវប្រឹងប្រែងគ្រប់លទ្ធភាព ដើម្បីស្វែងរកឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬសាច់ញាតិ និងអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនជាមុននៅ ទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈទៅតាមលទ្ធភាព។ ជនណាដែលអះអាងថា ខ្លួនជាឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬសាច់ញាតិ និងអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ ជននោះត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងផ្សេងៗដែលបញ្ជាក់ថា ខ្លួនមានជាប់ទាក់ទងជាសាច់ញាតិ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនជាមួយកុមារស្របទៅតាមបទបញ្ញាត្តិជាធរមាន។

បន្ទាប់ពីផ្សព្វផ្សាយដំណឹងរយៈពេលប្រាំខែ នៅតែរកមិនឃើញឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬ ម្តាយ ឬសាច់ញាតិ និងអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនជាមុននោះ មន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យ សង្គមកិច្ចរាជធានី/ខេត្ត ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការខិតខំប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវនេះ ហើយត្រូវធ្វើសារមួយច្បាប់ ទៅក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដើម្បីចុះឈ្មោះកុមារទៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រាកុមារដែលត្រូវបោះបង់ចោល។[47]

ចាប់ពីពេលដែលកុមារត្រូវបានរកឃើញរហូតដល់តុលាការបានជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ ប្រធានមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី/ខេត្តគឺ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនបណ្តោះអាសន្ន។

---

[46] មាត្រា១០, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[47] មាត្រា១១, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

១.៣. កុមារកំព្រាដែលមានអ្នកមានអំណាចមេបាក្រលំបាក

ប្រសិនបើអ្នកអនុវត្តអំណាចមេបាដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពលំបាកបំផុត បានធ្វើការទុកដាក់កុមារឲ្យនៅក្រោមការថែទាំរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកនោះ ត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះកុមារទៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រាកុមារ ដែលត្រូវបានធ្វើការទុកដាក់ឲ្យនៅក្រោមការថែទាំរបស់ក្រសួងទទួល បន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច។[48]

កថាភាគទី ២ ៖ លក្ខខណ្ឌចំពោះឪពុកម្ដាយបង្កើត ឬ អាណាព្យាបាល

២.១. ការយល់ព្រមរបស់ឪពុកម្ដាយបង្កើត ឬអាណាព្យាបាល

ដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេសអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ និងពិតប្រាកដពីឪពុកម្ដាយ ឬសាច់ញាតិ និងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារតាមករណីដូចជា៖

- ក្នុងករណីកុមារមានចំណងបុត្តភាពជាមួយឪពុកនិងម្ដាយ ការយល់ព្រមត្រូវផ្ដល់ដោយឪពុកនិងម្ដាយរបស់កុមារនោះ។
- ក្នុងករណីដែលឪពុក ឬម្ដាយណាមួយរបស់កុមារបានស្លាប់ ឬស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលមិនអាចបង្ហាញឆន្ទៈបាន ឬត្រូវបានដកហូតអំណាចមេបាការយល់ព្រមត្រូវបានផ្ដល់ដោយឪពុក ឬម្ដាយតែម្ខាងដែលមានអំណាចមេបាជាការគ្រប់គ្រាន់។
- ក្នុងករណីដែលឪពុកម្ដាយរបស់កុមារបានស្លាប់ ឬស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលមិនអាច បង្ហាញឆន្ទៈបាន ឬត្រូវដកហូតអំណាចមេបា ការយល់ព្រមត្រូវផ្ដល់ដោយអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារនោះ។[49]

ការយល់ព្រមខាងលើត្រូវផ្ដល់ឲ្យដោយសេរី និងច្បាស់លាស់ ដោយមិនត្រូវមានវិការៈណាមួយដូចជាការបង្ខិតបង្ខំការឆបោក ឬការបញ្ចុះបញ្ចូលតាមរយៈការផ្ដល់ឬការសន្យាផ្ដល់ប្រាក់រង្វាន់ សំណងផលប្រយោជន៍ណាមួយ និងដោយបានដឹងច្បាស់ពីផលវិបាកនៃការយល់ព្រមរបស់ខ្លួនចំពោះសុំកូនអន្តរប្រទេស។[50]

ឪពុកម្ដាយ ឬ ឪពុក ឬ ម្ដាយ ឬអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារត្រូវទទួលនូវការពិគ្រោះយោបល់ពីភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចមានសមត្ថភាព ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតជាមុន មុននិងផ្ដល់ការយល់ព្រម។ ភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចមានសមត្ថកិច្ចត្រូវប្រាប់យ៉ាងច្បាស់លាស់ដល់អ្នក ដែលត្រូវផ្ដល់ការយល់ព្រមអំពីអានុភាពនៃការយល់ព្រមការបញ្ចប់នូវបុត្តភាព ព្រមទាំងបញ្ចប់ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចជាអ្នកមានអំណាចមេបា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន និងត្រូវ ប្រាប់អំពីបែបបទនិងរយៈពេលបញ្ឈប់ការយល់ព្រមនេះ។ ភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច

[48] មាត្រា១២, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[49] មាត្រា១៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[50] មាត្រា១៥, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

មានសមត្ថកិច្ចត្រូវ ធ្វើកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការសម្ភាសន៍របស់ខ្លួនជាមួយឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតជនរបស់កុមារ។

ទោះក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការយល់ព្រមត្រូវផ្តល់សក្ខីកម្មជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅ ចំពោះមុខមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ខាងទីលំនៅរបស់ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអាណាព្យាបាល សម្រាប់អនីតិជនជាការយល់ព្រម ដោយសេរី និងច្បាស់លាស់ និងដោយមិនត្រូវមានវិការៈណាមួយឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត មេឃុំ/ចៅសង្កាត់ត្រូវចាត់ចែងធ្វើកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការយល់ព្រមនេះ ក្រោយពីបានពិនិត្យថាភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចបានពិគ្រោះយោបល់ជាមុនជា ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារនោះ និងបានគ្រប់ យ៉ាងត្រឹមត្រូវអំពីអានុភាពនៃការយល់ព្រមនេះ។[51]

២.២. ការបញ្ឈប់ការយល់ព្រមលើសុំកូន

ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតជនរបស់កុមារ អាចបញ្ឈប់ការយល់ព្រមរបស់ខ្លួនវិញបាន រហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ស្តីអំពីការសុំកូនជាស្ថាពរ។ ការបញ្ឈប់ការយល់ព្រមឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជននេះ អាចត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់នៅចំពោះមុខមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ខាងលំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួន។ មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ខាងលំនៅដ្ឋានរបស់ឪពុកម្តាយឬ ឪពុកឬម្តាយឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតជនកុមារ ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីកិច្ចការនេះ ហើយត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុនេះទៅមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី/ខេត្ត ប្រធាន មណ្ឌលកុមារកំព្រាដែលពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវប្រគល់កំណត់ហេតុចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៅលើកំណត់ហេតុនោះទៅឲ្យឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជននោះ។[52]

២.៣. ការដកហូតអំណាចមេបាពីការយល់ព្រមដោយតុលាការ

ករណីឪពុកម្តាយ ឬឪពុកឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ បដិសេធការយល់ព្រម ឬបញ្ឈប់ការយល់ព្រមរបស់ខ្លួន ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចអាចប្តឹងឲ្យតុលាការប្រកាសការដកហូតអំណាចមេបាពី ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬ បញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ និងជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលថ្មី សម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាការបដិសេធ ឬបញ្ឈប់ការយល់ព្រមនេះ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍របស់កុមារ ឬបណ្តាលឲ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាព ឬសីលធម៌របស់កុមារ។ ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការត្រូវធ្វើក្នុងរយៈពេល ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការក្រោយពីឪពុកម្តាយ

[51] មាត្រា១៦, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[52] មាត្រា១៧, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនកុមារ បដិសេធ ឬបញ្ឈប់ការយល់ព្រមរបស់ខ្លួន។[53]

កថាភាគទី ៣ ៖ លក្ខខណ្ឌចំពោះអ្នកសុំ

អ្នកសុំដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យសុំកុមារយកទៅចិញ្ចឹមជាកូនបាន ត្រូវឆ្លើយតបនឹងលក្ខខណ្ឌដូចតទៅៈ

១. អ្នកសុំជាប្តីប្រពន្ធត្រូវមានអាយុចាប់ពី ៣០ (សាមសិប) ឆ្នាំ និងមានអាយុលើសកូនសុំយ៉ាងតិច ២២ (ម្ភៃពីរ)ឆ្នាំ និងយ៉ាងច្រើនបំផុត ៤៥(សែសិបប្រាំ)ឆ្នាំ គិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទដាក់ពាក្យសុំកូន។

២. ក្នុងករណីដែលអ្នកសុំមិនបានបំពេញតាមចំណុច ១ ខាងលើ ហើយក្នុងករណីស្មុំកូនឆ្លើយតបនឹងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ស្មុំកូនអាចអនុញ្ញាតឱ្យបាន ក្នុងស្ថានភាពដូចតទៅៈ

ក- អ្នកសុំមានដើមកំណើតសញ្ជាតិខ្មែរ សុំកុមារដែលជាសាច់ញាតិរបស់ខ្លួន ឬ

ខ- អ្នកសុំជាសហព័ទ្ធដែលសុំកូននៃសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត ឬ

គ- អ្នកសុំ សុំកុមារដែលត្រូវការការថែទាំពិសេស ឬ ស្ថានភាពផ្សេងទៀត ដែលបម្រើឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។

៣. ក្នុងករណីអ្នកសុំមានប្តី ឬ ប្រពន្ធ ការសុំកូនត្រូវធ្វើដោយសហព័ន្ធទាំងពីររួមគ្នា លើកលែងតែករណីដែលសហព័ទ្ធណាម្ខាង សុំកូនបង្កើតនៃសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត។

៤. ច្បាប់ជាតិរបស់អ្នកសុំនីមួយៗ និង ច្បាប់ប្រទេសនៃលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកសុំបានទទួលស្គាល់ និងអនុញ្ញាតនូវបុត្តភាពនៃស្មុំកូនពេញលេញ ។

៥. ប្រទេសនៃសញ្ជាតិ ឬ ប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៃអ្នកសុំ ត្រូវតែជាប្រទេសដែលមានទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៦. អ្នកសុំត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិ និង លក្ខខណ្ឌជាសារវន្តនានាសម្រាប់សម្រាប់ស្មុំកូនស្របតាមច្បាប់ប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់ខ្លួន។

៧. អ្នកសុំត្រូវតែជាជនពុំធ្លាប់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោស ឬ កំពុងត្រូវបានប្តឹងអំពីកំហុសទាក់ទងទៅនឹងកិរិយាមារយាទ ឬ ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិមណាមួយនៅក្នុងប្រទេសនៃសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ឬ ប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ក្នុងប្រទេសណាមួយដែលខ្លួនបានស្នាក់នៅចុងក្រោយ។

៨. អ្នកសុំត្រូវតែជាអ្នកមានសមត្ថភាពផ្តល់ការថែទាំសមស្រប និង ការគាំទ្រចាំបាច់ដល់កូនសុំ។

[53] មាត្រា១៧, ច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

៩- អ្នកសុំត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យសុំកូនបាន លុះត្រាតែអ្នកសុំកូនគ្មានកូន ឬ មាន កូនតែម្នាក់នៅក្នុងបន្ទុក ។ អ្នកសុំអាចសុំកូន បានតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ លើកលែងតែកុមារដែល មានបងប្អូនបង្កើតអាចអនុញ្ញាតឱ្យសុំច្រើននាក់បាន។[54]

[54] មាត្រា២១, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

ជំពូកទី២

នីតិវិធី និងអានុភាពនៃការបង្កើត សុំកូនអន្តរប្រទេស

ជំពូកទី២
នីតិវិធី និងអានុភាពនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស

នីតិវិធីនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស ជាលក្ខខណ្ឌទម្រង់ដែលត្រូវតែបំពេញជាចាំបាច់ ដើម្បីទទួលបានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ បង្កើតអានុភាព និងធានាថា កុមារពិតជាទទួលបានការការពារ និងឧត្តមប្រយោជន៍យ៉ាងពិតប្រាកដ។ ចំពោះកិច្ចនីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបែងចែកជា ៣ (បី) ដំណាក់កាលគឺ **នីតិវិធីរដ្ឋបាល នីតិវិធីតុលាការ** និង **ចំណាត់ការក្រោយបញ្ចប់នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស។**

ផ្នែកទី១ ៖ នីតិវិធីរដ្ឋបាល

ក្នុងដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីរដ្ឋបាលក្នុងការសុំកូន ត្រូវឆ្លងកាត់ការដាក់ពាក្យសុំរបស់អ្នកសុំ ហើយត្រូវបាន ពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់ជាមុន ដើម្បីសម្រេចលើពាក្យសុំថាត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់ចំពោះសំណុំឯកសារស្នើសុំ។

កថាភាគទី១ ៖ ការដាក់ពាក្យសុំ

អ្នកសុំត្រូវដាក់ពាក្យសុំកូនទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសាររួមមាន ៖

១. ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា អាជ្ញាធរនៃប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍ចាត់ទុកថា អ្នកសុំមានលក្ខណសម្បត្តិ និងមានភាពសមស្របសម្រាប់សុំកូន ដោយផ្អែកលើការវាយតំលៃលើជីវប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ប្រវត្តិគ្រួសារ ប្រវត្តិសុខភាព បរិយាកាសគ្រួសារ បរិយាកាសសង្គម មូលហេតុសុំកូន និងលទ្ធភាពនៃការទទួលបន្ទុករ៉ាប់រងចំពោះសុំកូនអន្តរប្រទេស។

២. ព័ត៌មានចាំបាច់ទាក់ទងនឹងការឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនានាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២១ នៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស។

៣. ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកសុំ ដែលក្នុងនោះរួមមានឯកសារទាក់ទងនឹងអត្រានុកូលដ្ឋាន។

៤. ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងលក្ខណសម្បត្តិផ្សេងៗរបស់កុមារ ដែលអ្នកសុំអាចនឹងមានលក្ខណសម្បត្តិថែទាំបាន។

៥. ភស្តុតាងទទួលបានពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទទួលដែលបញ្ជាក់ថា នៅ ពេលពាក្យសុំកូនរបស់ខ្លួនត្រូវបានយល់ព្រមហើយ កូនសុំនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងប្រទេសទទួល។

ឯកសារទាំងអស់ ត្រូវបញ្ជាក់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកសុំ។ ឯកសារច្បាប់ដើមទាំងអស់ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬ ភាសាបារាំង ដែលមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។[57] ចំពោះពាក្យសុំបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស អាចធ្វើទៅបានទាំងក្នុងករណីដែលកុមារនោះជាសាច់ញាតិ ឬ មិនមែនជាសាច់ញាតិនៃរបស់អ្នកសុំក៏ដោយ ក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសដូចគ្នា។[55]

ពាក្យសុំដែលមានភ្ជាប់រួចជាស្រេចនូវភស្តុតាងដែលតម្រូវបានដាក់រួចរាល់រួចហើយនោះ ត្រូវបញ្ជូនមកក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ តាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល ស្ថានទូត ឬស្ថានតំណាងនៃប្រទេសទទួលប្រចាំនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារនោះ។ ក្រសួងការបរទេស និងការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ត្រូវពិនិត្យផ្តល់យោបល់ និងត្រូវបញ្ជូនសំណុំឯកសារសុំកូនអន្តរប្រទេសទៅក្រសួងបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចក្នុងរយៈពេលក្នុងរយៈពេល១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ គិតពីថ្ងៃទទួលបានពាក្យសុំ។ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរបំផុត (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ គិតពីថ្ងៃទទួលបានពាក្យសុំពីក្រសួងការបរទេស និងការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអ្នកសុំកូនដោយបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលពាក្យសុំកូននេះ តាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាលនៃប្រទេសដើមរបស់អ្នកសុំ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬតាមរយៈទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍។[56]

ជាភារកិច្ចបន្ទាប់ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវរៀបចំឯកសារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កុមារម្នាក់ៗ ដែលមានលក្ខណសម្បត្តិសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេសដូចជា: កុមារដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរ ហើយកំពុងរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាយុ[57] អត្តសញ្ញាណ សាវតាជាតិ បរិយាកាសសង្គម ប្រវត្តិគ្រួសារ ប្រវត្តិសុខភាពរបស់កុមារ និងប្រវត្តិសុខភាពគ្រួសាររបស់កុមារ និងសេចក្តីត្រូវការរបស់កុមារ។ ក្នុងករណីដែលកុមារត្រូវបានបោះបង់ចោល រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធានាថា បានខិតខំប្រឹងប្រែងរកហើយតែនៅតែរកមិនឃើញដោយភស្តុតាងរួចដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំឯកសាររបស់កុមារនោះផងដែរ។[58] អ្នកសុំ ត្រូវបង់ប្រាក់ចំណាយសោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាសម្រាប់ជួយឧបត្ថម្ភដល់ជម្រើសនានានៃការថែទាំជំនួស និងការឧបត្ថម្ភទៅដល់មណ្ឌលកុមារកំព្រារបស់រដ្ឋទូទាំងប្រទេស និងកម្រៃសេវាចាំបាច់ផ្សេងៗទាក់ទងទៅនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស

---

[57] មាត្រា២៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[55] មាត្រា៣១, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[56] មាត្រា២៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[57] មាត្រា១០, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[58] មាត្រា២២, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច។ ក្រៅពីនេះ មិនត្រូវយកថ្លៃសោហ៊ុយសុំកូនពីអ្នកសុំកូន ឬ ទីភ្នាក់ងាររបស់អ្នកសុំកូន។[59]

កថាភាគទី២ ៖ ការពិនិត្យពាក្យសុំ

បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស អនុវត្តភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យពីភាពត្រឹមត្រូវ និងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃសំណុំលិខិតស្នើសុំក្នុងរយៈពេល ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ (បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចទទួលសំណុំលិខិតឯកសារ។[60] ប្រសិនបើសំណុំលិខិតឯកសារនូវមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ឬមិនទាន់ត្រឹមត្រូវរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីឯកសារដែលនៅខ្វះ ឬមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ទៅអ្នកសុំតាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវត្រួតពិនិត្យឯកសារដែលស្នើសុំឱ្យកែតម្រូវ ស្មើគ្នានឹងអំឡុងពេលខាងលើគឺ ៦០ ថ្ងៃដែរ។ អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ខាងលើនេះ ក្រោយពីមានការជូនដំណឹងពីរដ្ឋបាលកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសឱ្យកែតម្រូវអ្នកសុំបានធ្វើឱ្យមានភាពយឺតយ៉ាវ នោះពាក្យសុំត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។[61]

កថាភាគទី៣ ៖ ការសម្រេចលើពាក្យសុំ

ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវហើយ[62] អ្នកសុំបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃច្បាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវពិនិត្យពិចារណាទៅលើសំណុំឯកសាររបស់កុមារទាំងឡាយ ដែលមានលក្ខណសម្បត្តិសុំកូនអន្តរប្រទេសបាន និងផ្គូផងលក្ខណសម្បត្តិដែលត្រូវគ្នាល្អបំផុត និងលក្ខណសម្បត្តិកុមារ។[63]

កិច្ចការបន្តរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវផ្ញើសំណុំឯកសាររបស់កុមារដែលបានផ្គូផ្គងរួចហើយនោះ ដោយរួមទាំងកស្តុតាងដែលបង្ហាញថា រាល់ការយល់ព្រមចាំបាច់នានា និងអំពីមូលហេតុដែលខ្លួនកំណត់ទុកដាក់កុមារជាមួយអ្នកសុំទៅអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេស ដើម្បីពិនិត្យ និងបញ្ជូនទៅអ្នកសុំដោយមិនចាំបាច់ជូនដំណឹងអំពីអត្ត

[59] មាត្រា២៥, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[60] មាត្រា២៦, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[61] មាត្រា២៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[62] ក្នុងការផ្គូផ្គងដោយត្រូវគិតគូរដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវគិតពិចារណាឱ្យបានសមស្របទៅលើអត្តប្រយោជន៍នៃការបន្តអោយមានការបីបាច់ថែរក្សាកុមារ ដូចពេលកន្លងមក ព្រមទាំងពិចារណាទៅលើសាវតា ជាតិពន្ធ សាសនា និងវប្បធម៌របស់កុមារ។

[63] មាត្រា២៧, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

សញ្ញាណរបស់ឪពុកម្តាយ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនឡើយ វៀរលែងតែករណីសុំកូនដោយសាច់ញាតិ។[64]

ជាគោលការណ៍ អ្នកសុំត្រូវធ្វើការឆ្លើយតបវិញជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការយល់ព្រមសុំកុមារ ដែលខាង រដ្ឋបាលសុំកូនបានផ្តូផ្គងឱ្យ ទៅកាន់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសវិញ តាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួល ដោយកំណត់អំឡុង ពេល ៦០ ថ្ងៃ (ថ្ងៃធ្វើការរាប់ចាប់ពីពេលរដ្ឋបាលសុំកូនបានផ្ញើសំណុំឯកសារទៅកាន់អ្នកសុំ)។ ក្នុងករណីអ្នកសុំមិនបានឆ្លើយតទាន់ក្នុងរយៈពេលខាងលើទេ ត្រូវចាត់ទុកថា អ្នកសុំបានបញ្ឈប់ពាក្យសុំរបស់ខ្លួន តែមិនយកមកអនុវត្តឡើយ ក្នុងករណីដែលមានការខកខាននោះមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដោយរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរ-ប្រទេសជាអ្នកមានសមត្ថកិច្ចក្នុងសម្រេចថា តើឱ្យមានការផ្តូផ្គងសាជាថ្មី ឬការទទួលពាក្យសុំកូនសាជាថ្មី។[65] ដោយឡែក បើអ្នកសុំធ្វើការឆ្លើយតបថាមិនទទួលយកកុមារដែលបានផ្គូផ្គងឱ្យខ្លួននោះទេ អ្នកសុំអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសផ្គូផ្គងកុមារជាលើកទីពីរបាន។ តែការផ្គូផ្គងនេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានធ្វើជាលើកទីបីឡើយ។[66]

ផ្ទុយទៅវិញ បើអ្នកសុំបានឆ្លើយតបយល់ព្រមលើការសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសចំពោះការផ្គូផ្គងរវាងអ្នកសុំ និងកូនសុំនោះ។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវរៀបចំឱ្យមានការជួបគ្នារវាងអ្នកសុំ និងកុមារ ដែលបានផ្គូផ្គងរួចហើយនោះ ក្នុងកាលបរិច្ឆេទមួយដែលសមស្របសម្រាប់អ្នកសុំ រួមទាំងរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស និងមន្ត្រីសង្គមកិច្ចមានសមត្ថកិច្ចមួយរូបផង ក្នុងរយៈពេល ៦០ ថ្ងៃ (ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលការយល់ព្រមពីអ្នកសុំ)។ មុនមានការជួបគ្នារវាងអ្នកសុំ និងកូនសុំ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធ្វើសម្ភាសន៍អ្នកសុំ និងត្រូវធានាថា អ្នកសុំ និងកុមារបានរៀបចំខ្លួនជាស្រេច តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ការផ្លាស់ប្តូរ រូបថត និងវិធានការណ៍ផ្សេងៗទៀតដើម្បីការជួបគ្នានេះ។[67] នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការជួបគ្នាលើកដំបូងនេះ បើមានសហព័ទ្ធណាម្ខាងអវត្តមាន ចាំបាច់ត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិឱ្យសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត ដែលមានការបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ប្រទេសទទួលធ្វើជាអ្នក

---

[64] មាត្រា២៨, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[65] មាត្រា២៩, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩, ដាក់ពាក្យសុំមិនត្រូវបានបង្វិលឱ្យវិញឡើយ។

ករណីនេះ រដ្ឋបាលសុំកូនអាចផ្គូផ្គងកុមារនោះឱ្យអ្នកសុំផ្សេងទៀត ចំណែកឯប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទានទាក់ទងនឹងការដាក់ពាក្យសុំមិនត្រូវបានបង្វិលឲ្យវិញឡើយ។

[66] មាត្រា២៩, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[67] មាត្រា៣០, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

តំណាងខ្លួនបាន។ ប្រសិនបើអ្នកសុំមិនបានជួបក្នុងរយៈពេលខាងលើដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ចាត់ទុកថា អ្នកសុំបានបញ្ឈប់ពាក្យសុំរបស់ខ្លួន។ បន្ទាប់មក រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវសាកសួរយោបល់របស់ កុមារ ដែលអាចដឹងខុសត្រូវបាន ព្រមទាំងប្រាប់កុមារឱ្យដឹងអំពីអានុភាពដែលកើតចេញពីសុំកូនអន្តរប្រទេសនេះ ដោយត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អំពីការសម្ភាស និងការជួបគ្នាខាងលើនេះ។[68]

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ធ្វើការពិនិត្យបើយល់ឃើញថា រវាងអ្នកសុំ និងកូនសុំបានបំពេញនូវលក្ខណ វិនិច្ឆ័យ និងលក្ខខណ្ឌសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស ហើយឆ្លើយតបនឹងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ហើយត្រូវផ្តល់ មតិយោបល់ជាវិជ្ជមានក្នុងរយៈពេល ៧ថ្ងៃ (ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីការជួបគ្នា)។ រួចដាក់សំណុំឯកសារជូនរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់អនុសាសន៍លើដំណើរការសុំកូន។[69] ក្រោយពីបានពិនិត្យ និង ផ្តល់អនុសាសន៍របស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរួចមក អ្នកសុំត្រូវសហការជាមួយអាជ្ញាធរ កណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេស ទទួល ដាក់ពាក្យសុំកូនដែលបានផ្ទៀងផ្ទាត់រួចតាមរយៈរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស នៅសាលាដំបូងរាជធានី ភ្នំពេញ។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រភេទសមានកាតព្វកិច្ចបញ្ជូនពាក្យសុំ រួមជាមួយសំណុំឯកសាររបស់អ្នកសុំ និង កូនសុំព្រមទាំងអនុសាសន៍របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយមានបកប្រែជាភាសាខ្មែរ និង មានការ បញ្ជាក់ពីរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសផង ដើម្បីសុំដីកាសម្រេចសុំកូន ក្នុងរយៈពេល ៧ ថ្ងៃ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើអ្នកសុំមិនបានដាក់ពាក្យសុំ ក្នុងរយៈពេល ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ (ថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីទទួលអនុសាសន៍របស់រដ្ឋ មន្ត្រី ត្រូវបានចាត់ទុកថា អ្នកសុំបានបញ្ឈប់ពាក្យសុំដោយខ្លួនឯង)។[70]

ផ្នែកទី២ ៖ នីតិវិធីតុលាការ

ក្រៅពីកិច្ចនីតិវិធីផ្នែករដ្ឋបាល ដែលបានអនុវត្តដោយអនុលោមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស រួចមក គឺត្រូវមានការវិលចូលក្នុងកិច្ចនីតិវិធីរបស់តុលាការ ដើម្បីទទួលបានដីកាសម្រេចសុំកូនអន្តរប្រទេស។ ដីកា សាម្រេចប្រភេទនេះ គឺត្រូវស្ថិតក្នុងប្រភេទបណ្តឹងទាមទារឱ្យបង្កើត ផ្លាស់ប្តូរ និងរំលត់នៃសិទ្ធិ និងទំនាក់ទំនងគតិ យុត្តដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៤ នៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេសបានចង្អុលបង្ហាញថា: "តុលាការដែលមាន យុត្តាធិការពីលើរឿងក្តីសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវយកបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងមក អនុវត្តចំពោះនីតិវិធីតុលាការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស...។

---

[68] ត្រូវស្តាប់កុមារបញ្ចេញមតិយោបល់របស់ខ្លួន ដោយគ្មានវត្តមានរបស់ភាគីផ្សេងទៀតឡើយ។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវយល់ដឹង អោយបានច្បាស់អំពីទស្សនៈកុមារលើរាល់បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធដល់សុំកូន ក្នុងនោះជាអាទិ៍ ការជ្រើសរើសអ្នកសុំ ហើយមតិយោបល់របស់ កុមារត្រូវយកទៅគិតគូរពិចារណាដោយផ្អែកទៅតាមវ័យ និងកម្រិតយល់ដឹងរបស់កុមារ។

[69] មាត្រា៣២, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[70] មាត្រា៣៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

កថាភាគទី១ ៖ សមត្ថកិច្ចផ្ដាច់មុខ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ មានយុត្តាធិការលើរឿងក្ដីសុំកូនអន្តរប្រទេស។[71] អ្នកសុំត្រូវបង់ប្រាក់សរុបចំនួន ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដើម្បីទ្រទ្រង់សោហ៊ុយដាក់ពាក្យបណ្ដឹង ការពិនិត្យភស្តុតាង ការចេញដីកាសម្រេច ការបញ្ចូលឯកសារ ការផ្សព្វផ្សាយ ការជូនដំណឹង ការស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ និងសកម្មភាពនីតិវិធីផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេស។ តុលាការអាចកំណត់ចំនួនសោហ៊ុយបន្ថែម និងបង្គាប់ឱ្យអ្នកសុំបង់សោហ៊ុយបន្ថែមជាមុនបាន ក្នុងករណីដែលសោហ៊ុយចាំបាច់មានចំនួនលើសពីការកំណត់ខាងលើ។[72]

១.១. ការពិនិត្យភស្តុតាង

ជាគោលការណ៍ សំណុំឯកសារ និងរបាយការណ៍ដែលដាក់ជូនតុលាការដោយក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវសន្មតថាជាភស្តុតាងនៃអង្គហេតុពិតទាក់ទងនឹងលក្ខណសម្បត្តិ សុំកូនរបស់កុមារ និងភាពសមស្របសម្រាប់សុំកូនរបស់អ្នកសុំ លើកលែងតែមានភស្តុតាងផ្ទុយមកបញ្ជាក់។[73]

បើមានភាពចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យអ្នកតំណាងរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសមកធ្វើការបំភ្លឺបន្ថែមអំពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងអនុសាសន៍របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកសង្គមកិច្ចទាក់ទងនឹងករណីសុំកូនអន្តរប្រទេសរួមទាំងឯកសារ របាយការណ៍ និងភស្តុតាងជាឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលគាំទ្រលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដែលដាក់ចូលទៅតុលាការ។[74]

- តុលាការត្រូវពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ថា៖
  - លក្ខណវិនិច្ឆ័យ ឬលក្ខខណ្ឌទាំងអស់នៃសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវបានបំពេញ។
  - ការពិគ្រោះយោបល់ជាចាំបាច់នានាត្រូវបានធ្វើមុននឹងការផ្ដល់យល់ព្រម។
  - ការយល់ព្រមចាំបាច់នានាត្រូវបានផ្ដល់ដោយគោរពតាមខ្លឹមសារតាមផ្នែកទី២ ជំពូកទី៤នៃច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស។
  - មានការពិចារណាពីត្រឹមត្រូវលើគ្រប់លទ្ធភាពក្នុងការទុកដាក់កុមារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

---

[71] មាត្រា៣៤, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩, រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃនីតិវិធីសុំកូន វិធានការដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចចាត់ការ និងការវិវត្ត នៃសុំកូននៅគ្រប់ដំណាក់កាលរបស់នីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ៤៣។

[72] មាត្រា៣៥, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[73] មាត្រា៣៦, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[74] មាត្រា៣៦, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

- អាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតនៃប្រទេសទទួល យល់ព្រមលើការទុកដាក់កុមារ។
- កុមារនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងប្រទេសទទួល។
- សុំកូនអន្តរប្រទេសពិតជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ។[75]

២.២. សោហ៊ុយលើការសុំកូន

អ្នកសុំត្រូវបង់ប្រាក់ចំណាយសោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាជូនរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសសម្រាប់ជួយឧបត្ថម្ភជម្រើសនានានៃការថែទាំជំនួស និងការជួយឧបត្ថម្ភទៅដល់មណ្ឌលកុមារកំព្រារបស់រដ្ឋទូទាំងប្រទេស និងកម្រៃសេវាចាំបាច់ផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច (អ្នកសុំកូនត្រូវបង់ចំនួន ៥.០០០ USD (ប្រាំពាន់ដុល្លាអាម៉េរិក) សម្រាប់ការសុំកុមារ ០១ នាក់ ដែលទុកជាថវិកាវិភាគទានមនុស្សធម៌)។

លើកទី១៖ អ្នកសុំត្រូវបង់ប្រាក់ចំនួន ១.៥០០ USD (មួយពាន់ប្រាំរយដុល្លាអាម៉េរិក) នៅពេលដែលសំណុំឯកសារសុំកូន ត្រូវបានបញ្ជូនមកដល់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស។ ចំនួនទឹកប្រាក់នេះ មិនអាចបង្វិលជូនវិញទេ។

លើកទី២៖ អ្នកសុំត្រូវបង់ប្រាក់ចំនួន ៣.៥០០ USD (បីពាន់ប្រាំរយដុល្លាអាមេរិក) មុនពេលធ្វើការប្រគល់កុមារជាផ្លូវការ។[76]

ក្រៅពីនេះ មិនត្រូវយកប្រាក់សោហ៊ុយសុំកូនពីអ្នកសុំ ឬទីភ្នាក់ងាររបស់អ្នកសុំកូន។ មិនអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកសុំកូន ឬទីភ្នាក់ងាររបស់អ្នកសុំកូន បង់ថ្លៃសោហ៊ុយសុំកូនទៅតាមកុមារម្នាក់ៗ ឬទៅតាមសោហ៊ុយសុំកូនមួយដែលនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យមណ្ឌលកុមារកំព្រាណាមួយ ឬមិនអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកសុំកូន ឬទីភ្នាក់ងាររបស់អ្នកសុំកូនធ្វើការផ្តល់សោហ៊ុយ អំណោយ ឬការទូទាត់ទោះបី ក្នុងរូបភាពណាក៏ដោយ ទៅឱ្យមណ្ឌលកុមារកំព្រាដែលកុមារកំព្រានៅទីនោះត្រូវបានសុំយកទៅចិញ្ចឹម ឬទៅឱ្យមណ្ឌលកុមារកំព្រាដែលកុមារកំព្រានៅទីនោះ ត្រូវបានសុំយកទៅចិញ្ចឹម ឬទៅឱ្យបុគ្គលិកនាយក ឬសមាជិកនៃគណៈគ្រប់គ្រង ទោះបីជាដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលក្តី។

តុលាការត្រូវកំណត់ឱ្យអ្នកសុំបង់ប្រាក់ចំនួន ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដើម្បីទ្រទ្រង់ សោហ៊ុយដាក់ពាក្យសុំការពិនិត្យរកស្តុតាង ការចេញដីកាសម្រេច ការបញ្ជូនឯកសារ ការ ផ្សព្វផ្សាយ សេចក្តីជូនដំណឹងការ

[75] មាត្រា៣៧, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[76] ប្រការ១ និងប្រការ២, ប្រកាសរួមលេខ ៤៤៨សហវ.ប្រក ស្តីពីការកំណត់ចំនួនប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស, ១០ មេសា ២០១៣

ស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ និងសកម្មភាពខាងនីតិវិធីផ្សេងទៀត ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេសនោះ ហើយតុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យអ្នកសុំបង់ចំនួនទឹកប្រាក់នោះជាមុន។ ក្នុងករណីដែលសោហ៊ុយចាំបាច់ ដែលបានកំណត់ខាងលើនេះលើសពី១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល តុលាការអាចកំណត់ចំនួនសោហ៊ុយបន្ថែមបង្គាប់ឱ្យអ្នកសុំ បង់សោហ៊ុយបន្ថែមនោះមុន រីឯចំនួនទឹកប្រាក់នេះមិនបង្វិលជូនវិញទេ។

កថាភាគទី២ ៖ ដីកាសម្រេច

ការសម្រេចសេចក្ដីលើការសុំកូនអន្តរប្រទេសរបស់តុលាការ មិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលផ្ទាល់ មាត់ឡើយ។[77] ការចេញដីកាសម្រេចលើសំណុំរឿងសុំកូនអន្តរប្រទេស តុលាការត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និងចេញ សេចក្ដីសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ (បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ)។ ដីកាសម្រេចមិនត្រូវបានចូលជាស្ថាពរ នៅមុនផុតអំឡុងពេលសម្រាប់ការប្ដឹងជំទាស់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស។ ក្នុងករណីមានការប្ដឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចនេះ និងមិនត្រូវចូលជាស្ថាពរទេ។[78]

បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិ ឬផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនត្រូវបានបំពានដោយដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំកូនអន្តរប្រទេស អាចប្ដឹងជំទាស់ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ចំពោះដីកានោះបាន។ ក្នុងករណីដែលបុគ្គលអាចប្ដឹងទាស់ជាជនដែលបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចខាងលើ ក្នុងអំឡុងពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ (គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលត្រូវទទួលដំណឹង)។ ក្នុងករណីដែលបុគ្គលអាចប្ដឹងជំទាស់មិនមែនជាជនដែលត្រូវទទួលបានការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចនោះ បណ្ដឹងជំទាស់នោះត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃដូចថិរវេលាខាងលើ (គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកសំទទួលដំណឹងពីដីកាសម្រេច) ដោយមិនអាចពន្យាបានកទៅទៀតទេ។[79] សាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និងចេញដីកាសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ (បន្ទាប់ពីទទួលពាក្យបណ្ដឹង) ហើយដីកាសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា។[80]

ផ្នែកទី ៣ ៖ ចំណាត់ការក្រោយពីបញ្ចប់នីតិវិធីនៃការសុំកូន

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃនីតិវិធីសុំកូនវិធានការដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចបានចាត់ការ និងការវិវត្តន៍នៃការសុំកូននៅគ្រប់ដំណាក់កាលរបស់នីតិវិធីសុំកូនឲ្យបានទៀងទាត់ទៅតាមអ្នកសុំតាមរយៈអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសដែលទទួលបានការអនុញ្ញាត។[81] ក្រោយពីដីកាសម្រេចរបស់តុលាការចូលជាស្ថាពរក្រសួងទទួលបន្ទុកកិច្ចការសង្គមត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រសួងការ

[77] មាត្រា៣៨, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[78] មាត្រា៣៩, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[79] មាត្រា៤០, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[80] មាត្រា៤០, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩
[81] មាត្រា៤៣, ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

បរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិអំពីការសម្រេចនេះ។ នៅពេលដែលនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវបានបញ្ចប់ក្រសួងទទួលបន្ទុកកិច្ចការសង្គមត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ។ ដូចនេះក្រោយពីនីតិវិធីសុំកូនត្រូវបានបញ្ចប់ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវរៀបចំកុមារប្រគល់ទៅឲ្យអ្នកសុំតាមដានស្ថានភាពកុមារ និងការរៀបចំទុកដាក់សំណុំឯកសារសុំកូន ហើយក្នុងករណីកូនសុំទទួលបាននីតិភាពរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យកូនសុំនោះ មើលសំណុំលិខិតសុំកូនរបស់ខ្លួនបាន។[82]

កថាភាគទី ១ ៖ ការប្រគល់កុមារឱ្យអ្នកសុំ

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវរៀបចំប្រគល់កុមារ និង លិខិតបញ្ជាក់ស្តីពីការប្រគល់កូនជាផ្លូវការទៅអ្នកសុំ។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវជួយសម្រួលជាមួយអាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ចក្នុងការរៀបចំ និងផ្តល់នូវលិខិតឆ្លងដែន ទិដ្ឋាការ និងឯកសារចាំបាច់នានាដើម្បីឲ្យ កុមារធ្វើដំណើរចូលទៅប្រទេសលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកសុំ។[83]

ការធ្វើដំណើររបស់កុមារទៅកាន់ប្រទេសទទួលត្រូវអមដំណើរដោយអ្នកសុំ។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធានាថាការផ្ទេរត្រូវធានាថា កុមារទៅកាន់ប្រទេសទទួលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង កាលៈទេសៈមានសុវត្ថិភាពដោយមានការគិតគូរដល់សេចក្តីត្រូវការនានារបស់កុមារ។[84]

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវសម្របសម្រួលជាមួយអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃប្រទេសទទួល ដើម្បីផ្តល់ ឬសម្របសម្រួលសេវាក្រោយសុំកូនសមស្របដល់កុមារ គ្រួសារចិញ្ចឹម និង គ្រួសារបង្កើតតាមការចាំបាច់។[85]

កថាភាគទី ២ ៖ ការតាមដានស្ថានភាពកុមារ

ក្រោយពីកុមារត្រូវបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាកូន ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមត្រូវផ្តល់របាយកាណ៍អំពីស្ថានភាពវិវឌ្ឍន៍របស់កុមារមករដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសជារៀងរាល់ ៦ (ប្រាំមួយ) ខែម្តង ក្នុងរយៈពេល ៣ (បី) ឆ្នាំបន្ទាប់មកត្រូវផ្តល់របាយការណ៍រហូតដល់កុមារមានអាយុ ១៨ ឆ្នាំ។[86]

ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬ ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរ

[82] មាត្រា៤៤, កថាខណ្ឌទី១ និងទី២,ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤,១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[83] មាត្រា៤៤, កថាខណ្ឌទី៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[84] មាត្រា៤៤, កថាខណ្ឌទី៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[85] មាត្រា៤៤, កថាខណ្ឌទី៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[86] មាត្រា៤៥, កថាខណ្ឌទី២, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

ប្រទេស ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតនៃប្រទេសទទួល ឬ ប្រទេសជាលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់ខ្លួនទៅតាមស្ថានភាពសមស្រប។[87]

កថាភាគទី ៣ ៖ ការទុកដាក់សំណុំឯកសារសុំកូន

រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស និង សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ត្រូវរក្សាសំណុំឯកសារសុំកូនអន្តរប្រទេសក្នុងរយៈពេល ៦០ (ហុកសិប) ឆ្នាំ គិតពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលដីកាសម្រេចសុំកូនអន្តរប្រទេសនោះចូលជាស្ថាពរ។

សំណុំឯកសារ កំណត់ហេតុទាំងអស់ទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ជាក់លាក់ណា មួយ ទោះជារក្សាទុកនៅតុលាការរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស មណ្ឌលកុមារកំព្រា និងអ្នកជំនាញផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវ រក្សាទុកជាសម្ងាត់។ ក៏ប៉ុន្តែសំណុំឯកសារ និងកំណត់ហេតុ ឬព័ត៌មានទាំងឡាយណាដែល មាននៅក្នុងសំណុំឯកសារ និងកំណត់ហេតុទាំងនោះ អាចនឹងត្រូវបញ្ចេញទៅតាមការស្នើសុំ ឬ ការបង្គាប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងករណីមានតម្រូវការទាក់ទងនិងករណី ឬនីតិវិធីតុលាការដែលកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅ ឬកាលៈ ទេសៈពិសេសដទៃទៀត។[88]

កថាភាគទី ៤ ៖ ការអនុញ្ញាតឱ្យកូនសុំមើលសំណុំលិខិតសុំកូន

ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម អាចដាក់ពាក្យសុំទៅក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដើម្បីសុំច្បាប់ចម្លងនៃសំណុំលិខិត ដែលរួមមានអត្តសញ្ញាណរបស់ឪពុកម្តាយរបស់កូនសុំ ក្រោយដីកាសម្រេចសុំកូនរបស់តុលាការចូលជាស្ថាពរ។ កូនសុំដែលដល់អាយុដឹងខុសត្រូវគ្រប់គ្រាន់ អំពីផលវិបាកនៃការដឹងអត្តសញ្ញាណរបស់ឪពុកម្តាយបង្កើតបាន ដោយធ្វើការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកអាជ្ញាធរកណ្តាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងករណីការមើលនេះជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់កូនសុំ។ កូនសុំដែលឈានចូលអាយុនីតិភាពមានសិទ្ធិមើលសំណុំឯកសារ និងកំណត់ហេតុទាក់ទងនិងអត្តសញ្ញាណខ្លួន។ រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវធានាថា កូនសុំ ទទួលបានការពិគ្រោះយោបល់សមស្រប មុននឹងមើលព័ត៌មាននៅក្នុងសំណុំលិខិតរបស់ខ្លួន។[89]

កថាភាគទី ៥ ៖ អានុភាពនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស

សុំកូនអន្តរប្រទេសត្រូវតែជាសុំកូនពេញលេញ។ សុំកូនអន្តរប្រទេសមានអានុភាពបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងញាតិភាពរវាងឪពុកម្តាយ និងកូនជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយផ្តល់ដល់កុមារនូវឋានៈ សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចដូចជាកូនបង្កើតរបស់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ហើយវាបញ្ចប់ញាតិភាពរវាងកុមារ និងឪពុកម្តាយបង្កើតរបស់ខ្លួន។[90]

[87] មាត្រា៤៥, កថាខណ្ឌទី៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[88] មាត្រា៤៦, កថាខណ្ឌទី១ និងទី២, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[89] មាត្រា៤៦, កថាខណ្ឌទី៣, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[90] មាត្រា៤១, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

លើសពីនេះ អានុភាពផ្សេងទៀតនៃស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ជាតិរបស់អ្នកសុំ ឬ ប្រសិបើគ្មានច្បាប់រួមមួយទេ ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់នៃប្រទេសលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកសុំ។[91]

ផ្នែកទី ៤ ៖ គុណសម្បត្តិ គុណវិបត្តិ និងទោសបញ្ញត្តិនៃស្មុំកូនអន្តរប្រទេស

គ្រប់កិច្ចការដែលធ្វើឡើងដោយមនុស្ស ឬ សភាវៈដែលមានជីវិត សុទ្ធបង្កើតបាននូវគុណសម្បត្តិ ដែលគេគ្រប់គ្នាត្រូវការតែក៏បានបង្កើតជាមួយផងដែរនូវគុណវិបត្តិដែលនៅតែតោងទាមគុណសម្បត្តិនោះជាហូរហែរ។ រីឯដំណើរការការស្មុំកូនអន្តរប្រទេសបានផ្តល់នូវប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ភាគីទាំងសងខាង ប៉ុន្តែមិនមែនមានន័យថា ទាមទារឲ្យឪពុកម្តាយគ្រប់ រូបលះបង់ទំនាក់ទំនងញាតិជាមួយកូនខ្លួន ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ទាំងនោះទេ ព្រោះវាបានភ្ជាប់មកជាមួយនូវគុណវិបត្តិផ្សេងៗ។ ភាគីទាំងសងខាងគឺពិតជាត្រូវការការប្រឹក្សាយ៉ាងច្បាស់លាស់ក្នុងការសម្រេចចិត្ត ជាពិសេសគឺឪពុកម្តាយបង្កើត ដូច្នេះក្នុងចំនុចដែលធ្វើការបកស្រាយអំពីគុណវិបត្តិ និង គុណសម្បត្តិនោះ គឺដើម្បីភាគីទាំងសងយកមូលដ្ឋានទាំងអសនេះទៅធ្វើការពិចារណាដើម្បីទទួលបានការត្រៀមចិត្ត និងការសម្រេចចិត្តមួយ ដែលមិនខុសឆ្គង និងស្តាយក្រោយនូវការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួន។

កថាភាគទី ១ ៖ គុណសម្បត្តិនៃការស្មុំកូនអន្តរប្រទេស

អត្ថប្រយោជន៍ នៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស ៖

១. ជាការធ្វើសមាហរណកម្មទៅតាមចរន្តនៃសកលភាវូបនីយកម្ម នៃវិស័យសិទ្ធិកុមារ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានផ្តល់សច្ចាប័ន អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងពិធីសារមួយចំនួន។ ទន្ទឹមនេះ យើងកំពុងពិនិត្យចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេសដែរ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃសហប្រជាជាតិ ស្តីពីអំពីការចិញ្ចឹម ដោយឪពុកម្តាយធម៌ និងសស្មុំកូន ឆ្នាំ ១៩៨៦ បានតម្រូវឱ្យរដ្ឋាភិបាលនានាត្រូវបង្កើតគោលនយោបាយច្បាប់ និងការត្រួតពិនិត្យ ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីការពារដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងស្មុំកូនអន្តរប្រទេស។

នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០ គណកម្មាធិការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ បានចេញអនុសាសន៍ លើរបាយការណ៍ដំបូងរបស់ប្រទេសកម្ពុជាដែលហៅថា "សេចក្តីសង្កេតចុងក្រោយ" លើកទឹកចិត្តប្រទេសកម្ពុជា ឱ្យបន្តតាក់តែងច្បាប់ស្តីពី ស្មុំកូនអន្តរប្រទេសឱ្យឆាប់។

២. ជាការធានានូវសិទ្ធិ និងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារកំព្រា ត្រូវបោះបង់ចោល និងតាមរយៈការផ្តល់ឱកាស តាមស្មុំកូនអន្តរប្រទេសដោយមានការធានាត្រឹមត្រូវ ដោយច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ។

[91] មាត្រា៤២, ច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

៣. ធានាឱ្យឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារកម្ពុជា ដែលត្រូវបានគេសុំយកទៅចិញ្ចឹមនៅបរទេស និងដើម្បីការពារកុមារកម្ពុជា គេចផុតពីការជួញដូរតាមរូបភាពសុំកូនអន្តរប្រទេស។

១.១. ផលប្រយោជន៍ចំពោះឪពុក និងម្តាយបង្កើត

នាពេលដែលឪពុក ឬ និងម្តាយបង្កើត ឬអាណាព្យាបាលយល់ព្រមអនុញ្ញាតឲ្យកូន របស់ខ្លួនឯងទៅជាកម្មវត្ថុនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស ខ្លួននឹងទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍មួយចំនួន ទោះបីជាខ្លួនត្រូវបាត់បង់កូននោះក៏ដោយ ហើយផលប្រយោជន៍នោះមានដូចខាងក្រោម៖

១. អាចជួយសម្រួលដល់ជីវភាពនៅក្នុងគ្រួសារ ៖ ព្រោះកូនអាចចាត់ទុកថា ជាសំពាធ ដល់គ្រួសារធ្ងន់សម្រាប់គ្រួសារដែលមានបញ្ហាជីវភាព។ ការអនុញ្ញាតឲ្យមានសុំ កូនអន្តរប្រទេសអាច ចាត់ទុកថាឪពុកម្តាយបង្កើតនោះ គេចវេសនឹងការទទួល ខុសត្រូវលើកាតព្វចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ប៉ុន្តែបើគិតដល់សុទិដ្ឋិនិយមវិញ ការអនុញ្ញាត ឲ្យកូនទៅអ្នកដទៃនោះ គឺសុទ្ធសឹងតែគិត ដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ដើម្បី ទទួលបានគុណប្រយោជន៍ល្អប្រសើរជាងមុន។

២. មានឱកាសស្វែងរកគោលបំណងក្នុងសុបិនរបស់ខ្លួន ៖ ជួនកាលកូន គឺជាឧបសគ្គ មួយដល់ស្ត្រី និងគ្រួសារមួយចំនួនដែលមិនអាចនឹងធ្វើបាននោះទេ ពោលគឺខ្លួន ត្រូវព្យាយាមបង្កើនប្រាក់ចំណូល ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ មានន័យថាខ្លួនត្រូវលុប ចោលនូវផែនការនៃជីវិតឬ គម្រោងផ្សេងៗ ដូចជា ការសិក្សា ការធ្វើដំណើរ ឬចាប់យកអាជីពជាក់លាក់ណាមួយ។ ដូច្នេះនាពេលដែលដឹងថាកូនរបស់ខ្លួនបានសុភមង្គលហើយ ខ្លួនក៏អាចបង្វែរគំនិតរបស់ខ្លួនបាន មករកអ្វីដែលជាសុបិននោះបាន។

៣. មានឱកាសបង្កើតអនាគតដ៏ល្អប្រសើរសម្រាប់កូនរបស់ខ្លួនដូចតាមបំណង៖ គ្មាន នរណាម្នាក់ ដែលសុខចិត្តឲ្យកូនដែលចេញពីផ្ទៃរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ទៅអ្នកដទៃនោះ ទេ ពោលគឺចង់ចិញ្ចឹមបីបាច់ដោយដៃរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ប៉ុន្តែដោយសារតែជីវភាព ខ្លួនមានតែបង្ខំចិត្តប្រគល់កូនរបស់ខ្លួនឲ្យទៅអ្នកដទៃ ដោយសង្ឃឹមថាកូននឹង ទទួលបាននូវសុភមង្គលជីវភាពល្អប្រសើរទទួលបានការអប់រំ មានសមត្ថភាព។ ល។

៤. មានសិទ្ធិដើម្បីជ្រើសរើសក្រុមគ្រួសារមួយ សម្រាប់កូនដោយផ្អែកលើចំណង ចំណូលចិត្តរបស់ឪពុកម្តាយបង្កើត និងឱកាសដើម្បីទទួលបានដំណឹងពីកូនរបស់ខ្លួន៖ ក្នុងន័យនេះឪពុកម្តាយបង្កើតអាចស៊ើបទៅលើអ្នកសុំ ថាជាមនុស្សប្រភេទ ណាដែលអាចសម្រាប់ទីពឹងរបស់កូននោះបានឬទេ។ បើយល់ថាមានវិការៈណា មួយកើតឡើងឪពុក ឬនិងម្តាយបង្កើតមានសិទ្ធិបញ្ឈប់នូវដំណើររបស់កុមារនោះ ទោះបីបានឃ្លាតទៅឆ្ងាយក៏ដោយ។

៥. មិនមានការចំណាយនោះទេក្នុងដំនើរការតាមផ្លូវច្បាប់ ៖ នៅក្នុងដំនើរការប្រព្រឹត្ត ទៅនៃសុំកូនអន្តរប្រទេស គ្រួសារ ឬអាណាព្យាបាលរបស់កុមារមិនចាំបាច់ធ្វើការ បង់នូវប្រាប់ដើម្បីដំនើរការរបស់អាជ្ញា

ធរមានសមត្ថកិច្ច ទីភ្នាក់ងារ និងតុលាការ នោះទេ តែអ្នកដែលត្រូវតែបង់ប្រាក់ក្នុងដំនើរការនោះវិញគឺអ្នកសុំ ។

៦. រួចផុតពីកាតព្វកិច្ចជាឪពុកម្តាយ ៖ ក្នុងន័យនេះ ចង់សំដៅថាសុំកូនអន្តរប្រទេសគឺ នាំមកនូវអានុភាពជាសុំកូនពេញលេញ គឺអ្នកសុំនឹងក្លាយទៅជា អាណាព្យាបាល លើកុមារ ស្របទៅតាមច្បាប់ ដែលមានកាតព្វកិច្ចបីបាច់ថែរក្សាកុមាររហូតក្លាយ ជានីតិជន ផ្ទុយទៅវិញ ឪពុក ឬនិងម្តាយ ឬអាណាព្យាបាល នោះនឹងក្លាយទៅជា អ្នកដទៃ ព្រោះសុំកូននេះបានកាត់ផ្តាច់នូវទំនាក់ទំនងញាតិទៅហើយ។

៧. មានសុភមង្គលនាពេលដែលដឹងថាកូនរបស់ខ្លួនបានសេចក្តីសុខ៖ ឪពុក ឬនិងម្តា យបង្កើតអាចទទួលបានអារម្មណ៍ថាល្អប្រសើរឡើង បន្ទាប់ពីមានអារម្មណ៍ពិបាក ចិត្តពេលបាត់បង់សាច់ញាតិរបស់ខ្លួន ព្រោះបានដឹងថាកូនរបស់ខ្លួនត្រូវបាន ទទួលសេចក្តីស្រលាញ់ និងការផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងៗ ពីអ្នកសុំនោះ។

១.២. ផលប្រយោជន៍ចំពោះកូនសុំ

សុំកូនអន្តរប្រទេស បានផ្តល់សារៈសំខាន់ដល់ច្រើនលើសលប់ដល់ទារក ក៏ដូចជា កុមារកំព្រា ដើម្បីកបាននូវគ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល សេចក្តីស្រលាញ់ ការយកចិត្ត ទុកដាក់ ថែរក្សា ការអប់រំ ការយោគយល់ ព្រមទាំងនឹងមានអនាគតដ៏ល្អមួយ និង មានឧត្តម ប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀត ដែលទារក និង កុមារកំព្រាទាំងនោះនឹងមិនអាចទទួលបាន ប្រសិនបើ ពួកគេរស់នៅក្នុងមណ្ឌលកុមារកំព្រា ឬរស់នៅក្នុងគ្រួសារមួយមានជីវភាពទុរគត។ លើសពីនេះទៅទៀត កុមារអាចទទួលបាននូវកិច្ចការពារពិសេស ទទួលបាននូវឪកាស និង លក្ខណៈងាយ ស្រួលទាំងក្នុងផ្លូវច្បាប់ និងតាមផ្លូវមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀតដើម្បីអាចឲ្យមាន ការលូតលាស់ជា ប្រក្រតីខាងផ្នែករាងកាយ សតិបញ្ញា សីលធម៌ ស្មារតី និងសង្គមនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ នៃសេរីភាព និងភាពថ្លៃថ្នូរ។

ប៉ុន្តែមិនមានន័យថា នៅពេលដែលកុមារត្រូវបានគេសុំទៅរស់នៅបរទេសទាំងនោះ សុទ្ធតែទទួលបានផលវិជ្ជមានទាំងអស់នោះទេ។ វាអាចមិនដូចអ្វីដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ប្រសិនបើគ្មាន ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស ការពារដោយហេតុថាច្បាប់នេះ គឺជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ទប់ស្កាត់ និងបង្រ្កាបនូវការបង្ខាំងការជួញដូរ ការកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ឬការធ្វើជាភ្នាក់ងារកណ្តាល នៃការលក់ដូរមនុស្សដោយខុសច្បាប់ ដែលកើតចេញពីនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស។[92]

១.៣. ផលប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកសុំ

ចំពោះអ្នកដែលមិនមានបុត្រាបុត្រី អាចសុំកូនយកទៅចិញ្ចឹម ដើម្បីបង្កើតបានជាគ្រួសារដែលពេញលក្ខណៈមួយបាន។ ចំពោះអ្នកដែលមានកូនតែម្នាក់នៅក្នុងបន្ទុក ក៏អាចសុំ កូនយកទៅចិញ្ចឹមបន្ថែមបានម្នាក់

[92] លោក ខន សុខេង, សៀវភៅ ស្តីពី ការសុំកូន, (ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០, ទំព័រ ៣៩ និង ៤០

ទៀតបានដែរ(អាចសុំបានច្រើនជាងម្នាក់ ប្រសិនបើកូនសុំ នោះមានបងប្អូនបង្កើត)។ ដើម្បីបង្កើនភាពអ៊ូអរ ឬសុភមង្គល នៅក្នុងគ្រួសារបានមួយកម្រិតថែមទៀត។[93]

១.៤. ផលប្រយោជន៍ចំពោះរដ្ឋ

ការសុំកូនអន្តរប្រទេសបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបន្តពង្រឹងគោលនយោបាយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលដៅមនុស្សធម៌សុទ្ធសាធ ដើម្បីរកគ្រួសារល្អឲ្យកុមារ និងធានា ឧត្តមភាពប្រយោជន៍របស់កុមារ ពង្រឹងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសនានា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរកុមារ។ ជួយសម្រាលបន្ទុកដល់អាជ្ញាធរសាធារណៈ ក្នុងការថែទាំចំពោះកុមារដែលគ្មានគ្រួសារ និងគ្មានមធ្យោបាយទ្រទ្រង់ជីវិត។ ម្យ៉ាងទៀត ក៏អាចជួយសម្រាលរដ្ឋចំពោះការចំណាយក៏ដូចជាការជួយឧបត្ថម្ភផ្សេងៗក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ទារក ឬកុមារកំព្រាដែលរស់នៅក្នុងមណ្ឌលកុមារកំព្រា។ លើសពីនេះទៅទៀតប្រសិនបើទារក ឬកុមារកំព្រាទាំងនោះ មិនថាស្រី ឬប្រុសឡើយ ចម្រើនវ័យធំធាត់ដែលមានអាយុពី ១៧ឆ្នាំឡើងទៅ ពុំមានលទ្ធភាពសិក្សាទៅមុខទៀតបាន រដ្ឋត្រូវដោះស្រាយការងារឲ្យធ្វើតាមសមត្ថភាពគេជាក់ស្តែង។ ក្នុងករណីមានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានអង្គភាពរដ្ឋ អំណាច/រាជធានី និងអង្គការមហាជនបង្កលក្ខណៈខាងស្មារតី និងសម្ភារៈ។[94]

កថាភាគទី ២ ៖ គុណវិបត្តិនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស

បើជាមានគុណសម្បត្តិក៏ដោយ ក៏សុំកូនអន្តរប្រទេស អាចកើតមាននូវគុណវិបត្តិមួយចំនួនផងដែរ។ គុណវិបត្តនៃសុំកូនអន្តរប្រទេសបែងចែកជា ៣ (បី) គឺគុណវិបត្តិចំពោះឪពុក និង/ឬ ម្តាយបង្កើត ចំពោះកូនសុំ និងអ្នកសុំ។

១.១. គុណវិបត្តិចំពោះឪពុក និង/ឬ ម្តាយបង្កើត

គ្មានភាពវិជ្ជមានណា ដែលឥតភាពអវិជ្ជមាននោះទេ។ ហេតុនេះ ការដែលឪពុកម្តាយបានទទួលនូវគុណសម្បត្តិតាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទសនេះ គុណវិបត្តិការក៏អាចនឹងប្រឈមបានដូចមាន៖

១. ផលវិបាកខាងមនោសញ្ចេតនា ៖ ការសម្រេចចិត្តរបស់ឪពុកម្តាយជាការសំខាន់មួយក្នុងការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស តែវាអាចនាំឱ្យមានភាពប៉ះទង្គិចកើតមាន កាលណាការបរិច្ចាគកូនរបស់ខ្លួនបង្កើត ឬជាញាតិ លោហិតទៅឱ្យអ្នកដទៃណាក៏មិនដឹង។ អាស្រ័យហេតុនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្រេចចិត្តលើជោគវាសនារបស់កុមារមិនដឹងថាខុស ឬត្រូវបង្កើតទុកកង្វល់សម្រាប់គាត់។

២. ការបារម្ភ ៖ ការព្រួយបារម្ភតាមរយៈការដើរបញ្ច្រាសពីការរំពឹងទុករបស់អ្នកជាឪពុកម្តាយលើការសុំកូន នេះទៅជាការលក់-ជួញដូរកុមារ ការធ្វើទារុណកម្ម ឬការបង្ខំ ឬការបង្ខាំង ឬការកេងប្រវ័ញ្ច ឬ

[93] លោក ខន សុខេង, សៀវភៅ ស្តីពី ការសុំកូន, (ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០, ទំព័រ ៤០

[94] លោក ខន សុខេង, សៀវភៅ ស្តីពី ការសុំកូន, (ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០, ទំព័រ ៤០ និង ៤១

ការបំពានលើរូបរាងកាយ ក្លាយជាការដោះដូរដូចជាទំនិញ។ ផលអាក្រក់ដូចរៀបរាប់ខាងលើ កើតមានតែក្នុងករណីដែលកូនសុំជា កូនដែលមានឪពុកម្ដាយបង្កើត ឬឪពុកបង្កើត ឬម្ដាយបង្កើត ហើយអលទ្ធភាព ជាគ្រួសារទីទាល់ក្រលំបាក[95] ចំពោះកូនដែលត្រូវបានបោះបង់ ឬកូនកំព្រាវិញ គឺមិនកើតមានករណីនេះទេ។

១.២. គុណវិបត្តិចំពោះកូនសុំ

ការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស គឺមិនមែនជារឿងធម្មតាទេ ព្រោះវាបង្កើតនូវអានុភាពរបស់វានឹងទៅផ្លាស់ប្ដូរ នៅអនាគតទាំងស្រុងរបស់កុមារ ឬប្ដូរពីមនុស្សទៅមនុស្សម្នាក់ថ្មីទៀត ជាក់ស្ដែងកុមារក្លាយជា កូនរបស់អ្នកសុំ យ៉ាងពេញច្បាប់។ លទ្ធផលអវិជ្ជមាននៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេសដូចជា៖

១. ការសម្របខ្លួនរបស់កុមារ ៖ ជាធម្មតា ក្មេងមានចរិតជាសភាវគតិ តែងប្រព្រឹត្តតាម ការចង់ចាំ ទទួល យកនូវអ្វីៗដោយសន្សឹមៗ ការដែលគាត់ត្រូវបានប្ដូរពីសង្គមមួយទៅសង្គមមួយផ្សេងដែលមិនធ្លាប់ជួប កន្លងមកនឹងបង្កើតនូវភាពភ័យខ្លាច។ ភាពភ័យខ្លាចដែលកុមារឈានដល់បញ្ហាខាងស្មារតីចំពោះ ការផ្លាស់ប្ដូរដោយរហ័សនេះ។

២. ការបោះបង់ចោល ៖ ករណីដែលកុមារក្លាយខ្លួនជាក្មេងទំនើង ឬមានភាពកោងកាច គឺប្រឈមនឹងការ បោះបង់ចោលពីសំណាក់អ្នកសុំ។ តាមគោលការណ៍សញ្ជាតិ កុមារត្រូវការពារដោយច្បាប់របស់ ប្រទេសទទួលនោះ។

៣. ករណីបទល្មើស ៖ កន្លងមកមានបទល្មើសដែលកើតចេញពីប្រតិបត្តិការសុំកូននេះ មុនការអនុវត្តតាម ច្បាប់ស្ដីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស គឺអនុក្រឹត្យលេខ២៩ អនក្រ.បក ស្ដីពីការសុំទារកកំព្រា ឬកុមារកំព្រាយក ទៅចិញ្ចឹមជាកូននៅបរទេស។

១.៣. គុណវិបត្តិចំពោះអ្នកសុំ

ថ្វីបើមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការបង្កើតនូវសុំកូនអន្តរប្រទេស ក៏ប៉ុន្តែគុណវិបត្តិចំពោះអ្នកសុំមានដូចតទៅ

១. ទំនួលខុសត្រូវ និងបន្ទុក ៖ អ្នកសុំត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចដែលច្បាប់តម្រូវឱ្យអ្នកមានអំណាចមេបាចំពោះ អនីតិជនត្រូវប្រណិបត្តិ គឺការចិញ្ចឹមបីបាច់ មើលថែរក្សា ផ្គត់ផ្គង់គ្រប់វិស័យ និងតម្រូវការរបស់កុមារ អាហារូបត្ថម្ភ ទាំងរូបរាងកាយ ការអប់រំ បញ្ញាស្មារតី គឺធ្វើយ៉ាងណាធានាដល់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃមានភាពគ្រប់គ្រាន់ មិនតែ ប៉ុណ្ណោះទទួលខុសត្រូវរាល់ទង្វើដែលជាការទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាឪពុកម្ដាយស្របច្បាប់។

[95] អនុក្រឹត្យលេខ១១៩ អនក្រ.បក ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលថែទាំកុមារ, ១១ កញ្ញា ២០០៥

២. កាតព្វកិច្ចត្រូវរាយការណ៍៖ អ្នកសុំត្រូវមានកាតព្វកិច្ចតាមរយៈច្បាប់ស្តីពីការសុំកូនអន្តរប្រទេសជាអាទិ៍ ក្រោយពេលដែលអនីតិជនបានទៅរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ជាមួយខ្លួន ក្នុងការរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពជាក់ ស្តែងរបស់កុមារពេលបានទៅរស់នៅទីនោះ។ កាតព្វកិច្ចនេះ ត្រូវបន្តតាមការកំណត់របស់ច្បាប់ ហើយមានរយៈ ពេលដល់អនីតិជនដល់នីតិភាព ១៨ឆ្នាំ។

កថាភាគទី ៣ ៖ ទោសបញ្ញត្តិ

ជាគោលការណ៍ទោស សំដៅទៅលើទណ្ឌកម្មដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ ដោយតុលាការទៅលើបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើស ហើយទោសដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសុំអន្តរប្រទេសនេះ និងច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទមានការផ្តន្ទាទោស ចំពោះអំពើល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងការសុំកូនជាអាទិ៍ទោស ជាការពិន័យអន្តរការណ៍ និង ទោសដាក់ពន្ធនាគារ។

៣.១. ការពិន័យអន្តរការណ៍

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ជាធរមានមាន ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចអាចព្យួរ ឬដកហូតការទទួលស្គាល់ ឬបដិសេធការទទួលស្គាល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសសាជាថ្មី ប្រសិនបើមានភស្តុតាងបង្ហាញឱ្យឃើញថា ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេសជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- អំពើប្រព្រឹត្តក្នុងគោលដៅចង់បានកម្រៃ ញុះញង់ដោយផ្ទាល់ឱ្យឱពុកម្តាយ ឬឱពុក ឬម្តាយបោះបង់ទារកដែលកើតហើយ ឬដែលនឹងកើត ដើម្បីឱ្យដឹងប្រគល់កូនតាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទេស។
- អំពើប្រព្រឹត្តក្នុងគោលដៅបង់បានកម្រៃធ្វើជាអន្តរការីរវាងប្តីប្រពន្ធ ដែលចង់សុំកូនយកចិញ្ចឹមតាមយៈសុំកូនអន្តរប្រទេស និងឱពុកម្តាយ ឬឱពុក ឬម្តាយដែលចង់បោះបង់កូនដែលកើតមកហើយ ឬដែលនឹងកើត។
- អំពើប្រព្រឹត្តក្នុងគោលដៅចង់បានកម្រៃ ធ្វើជាអន្តរការីរវាងប្តីប្រពន្ធដែលចង់សុំកូនយកមកចិញ្ចឹម តាមរយៈសុំកូនអន្តរប្រទេស និងស្ត្រីម្នាក់យល់ព្រមពពោះ ដើម្បីនឹងប្រគល់កូននោះទៅឱ្យអ្នកសុំ។
- អំពើក្លែងបន្លំ ឬសមគំនិតក្លែងបន្លំស្ថានភាពលំបាកបំផុត ដើម្បីទទួលបានការយល់ព្រមពីឱពុក ម្តាយបង្កើតឬ ឱពុកបង្កើត ឬម្តាយបង្កើតឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារ។
- អំពើរៀបចំឱ្យមានការយល់ព្រមរបស់ឱពុកម្តាយបង្កើតឬ ឱពុកបង្កើត ឬម្តាយបង្កើតឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារដោយការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាមគំហែង ការឆបោក ឬការបញ្ចុះបញ្ចូលតាមរយៈការផ្តល់ ឬសន្យាផ្តល់ប្រាក់រង្វាន់ សំណង ឬផលប្រយោជន៍ណាមួយ។
- ការបញ្ចេញសំណុំឯកសារ និងកំណត់ហេតុទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកទាក់ទងនឹងករណីសុំកូនអន្តរ ប្រទេស

- ដាក់លាក់ណាមួយ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ឬ តុលាការមានសមត្ថកិច្ច។
- ការបង្គាប់ ឬការទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលនូវថ្នូរប្រាក់កាស ទំនិញ ឬសេវាដោះដូរនឹងការបម្រុងទុកកុមារណាមួយសម្រាប់សុំកូន។
- ការផ្តល់ប្រាក់កាស ទំនិញ ឬសេវាទៅឱ្យមន្ត្រី ឬអ្នកតំណាងណាមួយនៃរដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច អាជ្ញាធរកណ្តាលទទួលខុសត្រូវកិច្ចការសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬ មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីឱ្យផ្តល់នូវសិទ្ធិជាអាទិភាពនៅ ក្នុងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសដល់ អ្នកសុំ។
- ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ឬការបោះពុម្ពផ្សាយនូវអត្តសញ្ញាណ ឬរូបថតរបស់កុមារណាមួយដែលជា កម្មវត្ថុសុំកូន ក្នុងគោលបំណងបញ្ចុះបញ្ចូលបុគ្គលណាមួយឱ្យដាក់ពាក្យសុំកូន។
- ការតាក់តែង ឬចាត់តាំងអ្នកតំណាងមួយដោយមិនមានការឯកភាពពីក្រសួងទទួលបន្ទុក វិស័យសង្គមកិច្ច។
- ការចូលរួមក្នុងការរៀបចំការផ្គូផ្គង ឬការទាក់ទងគ្នារវាងអ្នកសុំ និងឪពុកម្តាយបង្កើតឬ ឪពុកបង្កើត ឬម្តាយបង្កើត ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនរបស់កុមារក្នុងគោលបំណងកំណត់ទុកជា មុននូវកុមារណាមួយដែលនឹងត្រូវសុំ។
- ការរំលោភបំពានដល់បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ បទដ្ឋានអប្បបរមានៃការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ និង បទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[96]

គ្មាននរណាម្នាក់អាចទាញយកផលកម្រៃផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬផលកម្រៃដទៃទៀតពីសុំកូនអន្តរប្រទេសនោះទេ មិនថាតែនាយកអភិបាល និងនិយោជិតនៃអង្គការដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងសុំកូនមិនត្រូវទទួលលាភ ដែលខ្ពស់មិនសមរម្យទាក់ទងនឹងសេវាកម្មដែលខ្លួនបានផ្តល់ទេ មានតែសោហ៊ុយ និងប្រាក់ចំណាយ រួមមានប្រាក់ឈ្នួលវិជ្ជាជីវៈសមរម្យរបស់ជន ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងសុំកូនប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចយកបាន ឬចំណាយបាន។[97]

ទីភ្នាក់ងារដែលធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងដំណើរការសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមិន បានទទួលការអនុញ្ញាតពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទទួល ដែលមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេស ឬមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យបើក ឬយកមណ្ឌលកុមារកំព្រា ជាប្រភពដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទារក និងកុមារកំព្រានៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បើមិនដូច្នោះទេ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន)រៀល ទៅ ១០.០០០០.០០០ (ដប់

[96] មាត្រា៥៤, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[97] មាត្រា៣២, អនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស ១៩៩៤

លាន)រៀល។ ការដាក់ពិន័យជាអន្តរការណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច។ ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នេះ ត្រូវបង់ចូលក្នុងមូលនិធិសម្រាប់ទ្រទ្រង់វិស័យសុខុមាលកុមារ។ ក្នុងករណីទីភ្នាក់ងារមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នេះទេ ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចអាចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការ។[98]

៣.២. ទោសដាក់ពន្ធនាគារ

ការផ្តន្ទាទោសលើបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើ ជាបទល្មើសដោយអនុលោមតាមច្បាប់ ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ លើទង្វើដែលមិនស្របច្បាប់ផ្ទុយពីគោលបំណងនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស។

ក. ការនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់

-និយមន័យការនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់ ៖ ការធ្វើឱ្យមនុស្សម្នាក់ផ្លាស់ទីពីទីកន្លែងមួយ ដែលគេ កំពុងរស់នៅទៅកាន់ទីកន្លែងដទៃ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួន មធ្យោបាយបង្ខិតបង្ខំ គម្រាមគំហែង បោកបញ្ឆោត បំពានដោយអំណាច ឬលួងលោម។ ឬរបស់តតិយជនតាម

-និយមន័យការនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់ទៅលើអនីតិជន ៖ ការនាំយកអនីតិជន ឬជនដែលនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬនៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ឬនៅក្រោមអ្នកគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់ដោយគ្មានអំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ ឬយុត្តិកម្មតាមផ្លូវច្បាប់ចេញពីការគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់នៃឪពុកម្តាយ អ្នកថែរក្សា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលរបស់គេ។[99]

-និយមន័យការនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់ដោយមានគោលដៅ ៖ ជនណាដែលនាំយកជនដទៃទៀតដោយមិនស្របច្បាប់ ក្នុងគោលដៅស្វែងរកប្រយោជន៍ ឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ផលិតរូបអាសអាភាស រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះសុំកូន ឬទម្រង់ណាមួយនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ទៅ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះជា អនីតិជន។[100]

-និយមន័យការនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់សម្រាប់ឆ្លងដែន៖ ជនណាដែលនាំយកជនដទៃចេញដោយមិនស្របច្បាប់ ក្នុងគោលដៅប្រគល់ ឬ នាំយកទៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ។

[98] មាត្រា៥៥, ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

[99] មាត្រា៨, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

[100] មាត្រា១០,ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ទៅ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះជា អនីតិជន។[101]

ខ. អំពើលក់-ដូរមនុស្ស

-អំពើលក់-ដូរមនុស្ស ៖ មានន័យថា ប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ទៅជនដទៃ ឬទទួលយកដោយខុសច្បាប់ នូវការប្រគល់ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃ ដោយដោះដូរទៅនឹងរបស់មានតម្លៃអ្វីមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវា និងមនុស្សផង។ អំពើធ្វើជាភ្នាក់ងារកណ្តាលនៃការលក់-ដូរមនុស្ស ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចគ្នានឹងចារីដែរ[102] ។

-ជនដែលលក់-ដូរជនដទៃ ដោយមានគោលដៅស្វែងរកប្រយោជន៍ ឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ផលិតរូបអាសអាភាស រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះស្មុំកូន ឬទម្រង់ណាមួយនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ទៅ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះជា អនីតិជន។[103]

-និយមន័យកាអំពើលក់-ជួញដូរមនុស្សសម្រាប់ឆ្លងដែន៖ ជនណាដែលលក់-ជួញដូរជនដទៃ ក្នុងគោលដៅប្រគល់ ឬ នាំយកទៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ទៅ ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះជា អនីតិជន។[104]

គ. អំពើសញ្ជារកម្ម

-និយមន័យនៃសញ្ជារកម្ម ៖ អំពើសញ្ជារកម្ម នៅក្នុងច្បាប់នេះ មានន័យថា៖

១- ទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុពីអំពើពេស្យាចាររបស់ជនដទៃ

២- ជួយ ឬ ការពារអំពើពេស្យាចាររបស់អ្នកដទៃ

៣- ជ្រើសរើស អូសទាញ ឬ បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលណាម្នាក់ឱ្យធ្វើអំពើពេស្យាចារ

៤- ធ្វើការគាបសង្កត់លើបុគ្គលណាមួយ ដើម្បីឱ្យបុគ្គលនោះធ្វើពេស្យាចារ។

---

[101] មាត្រា១១, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

[102] មាត្រា១៣, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

[103] មាត្រា១៥, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

[104] មាត្រា១១, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

-សញ្ចារកម្មទាក់ទងនឹងពេស្យាចារកុមារ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ កាលបើបុគ្គលដែលធ្វើពេស្យាចារនោះ ជាអនីតិជន។

ឃ. រូបភាព និងសម្ភារៈអាសអាភាសនៃកុមារ

-រូបភាព និងសម្ភារៈអាសអាភាសនៃកុមារ ៖ មានន័យថា សម្ភារៈដែលអាចមើលឃើញនឹងភ្នែកដូចជា រូបថត ខ្សែវីដេអូ រួមទាំងសម្ភារៈ អេឡិចត្រូនិច ដែលបង្ហាញពីរូបរាងអាក្រាតរបស់អនីតិជនដែលធ្វើឡើងដោយរំភើប ឬ រំជួលដល់ចំណង់ផ្លូវភេទ។

-ជនណាផលិតរូបភាព និងសម្ភារៈអាសអាភាសនៃកុមារ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដល់ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវរួចមក ចំពោះកិច្ចការចងក្រងសារណានេះ អាចធ្វើការសន្និដ្ឋានលើប្រធានបទ "ស្មុំកូនអន្តរប្រទេស" បានថា ការសិក្សាលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តលើទំនាក់ទំនងមួយនៃនីតិអន្តរជាតិឯកជន សម្រាប់បង្កើតស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនេះ គឺបោះជំហានទៅរកការគោរពនូវសិទ្ធិរបស់កុមារជាចម្បងដែលពាក់ព័ន្ធសិទ្ធិរស់រានមានជីវិតតាំងពី កំណើត ហើយដែលត្រូវធានាដោយរដ្ឋ។ ពិសេសនេះ ជាវិធានការមួយក្នុងការស្វែងរកនូវគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍មួយ ក្នុងការមើលថែទាំជំនួស ការការពារកុមារ និងរក្សានូវឧត្តមប្រយោជន៍ដល់កុមារ ដើម្បីភាពរីកចំរើន និងការគិត គូរលើអនាគតរបស់កុមារ។

លើសពីនេះ ការបង្កើតនូវស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនេះ ត្រូវធានាពីនិយ័តភាពនៃការគោរពតាម គោលការណ៍លក្ខខណ្ឌ និងលក្ខខណ្ឌពិសេសសម្រាប់កុមារទៅតាមប្រភេទនីមួយៗ បែបបទ និងនីតិវិធីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ទើបបង្កើតនូវអានុភាពនៃស្មុំកូនអន្តរប្រទេស និងដើម្បីធានាថា ឧត្តមប្រយោជន៍របស់ កុមារត្រូវបានធានាយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ចាប់តាំងពីការពិនិត្យលើគោលការណ៍ទូទៅ លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ស្មុំកូនអន្តរប្រទេស ត្រូវផ្សារភ្ជាប់នូវការបំពេញបែបបទនៃនីតិវិធីពីរធំៗ ដែលបានធ្វើបំណែង ចែកពីកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវលើមុខងារ និងភារកិច្ចរៀងខ្លួនៗ ក្នុងការដំណើរការស្មុំកូនអន្តរប្រទេសឱ្យ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌច្បាប់។ ប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋបាលកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្រោមការទទួលខុសត្រូវ របស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្នុងនីតិវិធីរដ្ឋបាល ទើបបានឈានដល់ការសម្រេចសេចក្តីដោយ តុលាការពីអត្ថិភាពនៃការស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនេះ។ លើសពីនេះ គឺការតាមដានចំពោះកូនសុំ នៅពេលដែលការ បង្កើតស្មុំកូនអន្តរប្រទេសបានបញ្ចប់ គឺជាការបញ្ជាក់ពីកិច្ចខិតខំប្រឹងរបស់ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីស្វាប ស្ទង់ពីភាពជោគជ័យនៃការបង្កើតស្មុំកូនអន្តរប្រទេសនោះ។

ជាចុងក្រោយ ប្រសិទ្ធភាពដែលបានទទួលពីការបង្កើតស្មុំកូន ជាកត្តាដែលអាចនាំទៅរកការវាយតម្លៃលើសារៈ ប្រយោជន៍ក្នុងការបង្កើតរបបស្មុំកូនអន្តរប្រទេសក្នុងរដ្ឋមួយ ហើយពិតជាអាចស្វែងរកគ្រួសារអចិន្ត្រៃយ៍មួយ សម្រាប់កុមារ។ ដោយឡែកក្នុងក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីស្មុំកូនអន្តរប្រទេស វាពិតជាអាចរារាំងការបំពានការរំលោភសិទ្ធិរបស់កុមារ និងអាចធានាដល់ការការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន និងផ្តល់នូវឧត្តមប្រយោជន៍ដល់កុមារបានមែន។

អនុសាសន៍

អនុសាសន៍

ក្រោយពីស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងនូវប្រធានបទ "សុំកូនអន្តរប្រទេស" រួចមក សង្កេតឃើញថា បានទទួលការអប់រំច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងគោលបំណងនៃច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើត ក៏ដូចជានីតិវិធីនៃការសុំកូនអន្តរប្រទេស ក្នុងរង្វង់នីតិវិធីដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់សិសេសនេះ។ ហេតុនេះ ក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះ បានបំផុសជាគំនិតផ្តល់នូវអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

១-សុំឱ្យមានការស្វែងយល់កាន់ស៊ីជម្រៅលើគោលបំណង ក្នុងការអនុវត្តដែលធានាថា បានគោរពតាមច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស មិនថាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការបង្កើតសុំកូន និងនីតិវិធីដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់នេះ ដោយផ្សារភ្ជាប់នឹងការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ដែលមាន។ ម៉្យាង ត្រូវជៀសវាងដាច់ខាត់ការ អនុវត្តនីតិវិធីខុស ជាហេតុនាំឱ្យមានភាពគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះកុមារ។

២-គប្បីយកចិត្តទុកដាក់ ធ្វើការអភិវឌ្ឍលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តដែលនៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ឬដែលនៅមានភាពខ្វះចន្លោះ ជាអាទិ៍ ពុំទាន់មានបញ្ញត្តិស្តីពីការកាត់កាល់ ឬការទទួលយកកុមារត្រឡប់មកវិញសោះឡើយ ក្នុងករណីណាមួយដែលមានបទល្មើសកើតឡើងចំពោះកុមារ ដែលបានសុំយកទៅចិញ្ចឹមនៅប្រទេសអចិន្ត្រៃយ៍។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេសនេះឡើងមិនមែនជា កម្មវត្ថុនៃ ការបង្កើតនូវបទល្មើសអ្វីមួយនោះទេ ក៏ប៉ុន្តែការស្ថាបនាចំពោះបញ្ហាចន្លោះប្រហោង ឬករណីដែលច្បាប់ មិនបានចែងអាចនាំឱ្យមានការពិបាកក្នុងការដោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះនាពេលអនាគត។

៣-វិធានការតាមដាន ស្វែងរកកង្វះខាតដែលមានជាក់ស្តែងចំពោះនីតិវិធីអនុវត្ត គឺភារកិច្ចរបស់ភាគីពាក់ ព័ន្ធមិនថា រដ្ឋសាមី អង្គការរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើការរាយ ការណ៍ឃ្លាំមើលចំពោះការអនុវត្តពីលទ្ធផលរបស់អ្នកអនុវត្ត ដើម្បីធានាដល់អនាគតរបស់កុមារដែល បានផ្គូផ្គងសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស។ ពេលដែលមានការបញ្ជាក់អំពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចបែបនេះ វាបង្ហាញពីតម្លាភាព ភាពស្មោះត្រង់ និងប្រសិទ្ធភាពពិតប្រាកដមួយ ក៏ប៉ុន្តែវិធានការនេះ ដាច់ខាតមិនត្រូវផ្ទុយពីបំណងក្នុងការតាមដានដែលនាំឱ្យក្លាយជាការបំពានសមត្ថកិច្ច ឬភាពឯករាជ្យរបស់ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកទៅវិញ។

៤-ជាចុងក្រោយ សូមស្នើសុំទៅឪពុកម្តាយដែលសុំកូនយកទៅចិញ្ចឹមមេត្តាស្រឡាញ់ ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាការពារ ផ្តល់នូវការអប់រំ សុវត្ថិភាពទាំងផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តដល់ពួកគេ។ សូមកុំប្រព្រឹត្តិនូវទង្វើបោកបញ្ឆោតកេងបន្លំ វាយធ្វើបាបរាង កាយ ផ្លូវចិត្តកុមារ ព្រោះកុមារជាក្រដាសមួយសរស្អើងងាយរងការប៉ះទង្គិចពីទង្វើទាំងនេះណាស់។ កុមារម្នាក់ៗតែងតែមានក្តីសង្ឃឹមថ្មីឡើងវិញនៅពេលដែរពួកគេទទួលបានគ្រួសារមួយថ្មីដែលផ្តល់នូវសុភមង្គលក្តី ស្រឡាញ់ដល់ពួកគេ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- **រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២៤ កញ្ញា ១៩៩៣**
- **ប្រភពពីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា**
  - **លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាតិ**

១. ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេ ស្តីពីការការពារកុមារ និងសហប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងសុំកូនអន្តរប្រទេស, ២២ មករា ២០០៧

២. ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, នស/រកម/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៨

៣. ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, នស/រកម/១២០៩/០២៤, ១៧ វិច្ឆិកា ២០០៩

៤. ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, ១៧ កក្កដា ១៩៨៩

៥. ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, នស/រកម/០២០៨/០០៥, ១៥ កុម្ភៈ ២០០៨

៦. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, នស/រកម/០៧១០/០១៣, ២៥ មិថុនា ២០១០

៧. អនុក្រឹត្យលេខ២៩ អនក្រ.បក ស្តីពីការសុំទារកកំព្រា ឬកុមារកំព្រាយកទៅចិញ្ចឹមជាកូននៅបរទេស, ១៤ មីនា ២០០១

៨. អនុក្រឹត្យលេខ ១១៩ អនក្រ.បក ស្តីពីការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលថែទាំកុមារ, ១១ កញ្ញា ២០០៥

៩. ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៤៤៨.សហវ.ប្រក ស្តីពីការកំណត់ចំនួនប្រាក់ចំណាយ សោហ៊ុយ និងវិភាគទាននានាសម្រាប់សុំកូនអន្តរប្រទេស, ១០ មេសា ២០១៣

១០. ប្រកាសលេខ១៣៨ ស.អ.យ. ស្តីពីការណែនាំអនុវត្តនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសដោយសាច់ញាតិ, ២៣ មករា ២០១៤

១១. ប្រកាសលេខ១៣៩ ស.អ.យ. ស្តីពីការណែនាំអនុវត្តនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសចំពោះកុមារដែលត្រូវការនូវការថែទាំពិសេស និងកុមារមានតម្រូវការពិសេស, ២៣ មករា ២០១៤

១២. ប្រកាសលេខ១៩៤ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ០៥ វិច្ឆិកា ២០១៣

១៣. ប្រកាសលេខ១៩៩ ស.អ.យ. ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការអាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស, ០៦ វិច្ឆិកា ២០១៣

១៤. ប្រកាសលេខ២៥០ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស, ៣១ មករា ២០១៣

១៥. ប្រកាសលេខ១២៣០ ស.អ.យ. ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលសុំកូនអន្តរប្រទេស ៣០ មេសា ២០១៤

១៦. ប្រកាសលេខ១៩៨០ ស.អ.យ. ស្តីពីនីតិវិធីផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ទីភ្នាក់ងារសុំកូនអន្តរប្រទេស, ០៧ សីហា ២០១៤

➢ **លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តអន្តរជាតិ**

១. សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស, លេខ២១៧ A(III), ១០ ធ្នូ ១៩៤៨

២. អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ, ២០ វិច្ឆិកា ១៩៨៩

❖ **ប្រភពពីសៀវភៅសិក្សា និងឯកសារស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ**

១. របាយការណ៍លេខ០០២ ស.អ.យ. ស្តីពីការងារសុំកូនអន្តរប្រទេសនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ១២ កុម្ភៈ ២០១៣

២. សេចក្តីថ្លែងហេតុ នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស, ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥

៣. អាជ្ញាធរកណ្តាលសុំកូនអន្តរប្រទេស, ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា, សៀវភៅផ្នត់ស្តីពីនីតិវិធីសុំកូនអន្តរប្រទេសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

៤. លោក ឈិត ចំរើន, បរិមាណធិប្បាយគតិយុត្ត ស្តីពី សុំកូនអន្តរប្រទេស

៥. លោក ខន សុខេង, សៀវភៅ ស្តីពី ការសុំកូន, (ភ្នំពេញ៖ ចំណារ, ២០២០)

៦. សម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស លីកាដូ (LICADHO), របាយការណ៍សង្ខេបកុមារដែលត្រូវបានបញ្ជូនចេញពីប្រទេសកម្ពុជាដោយលួចលាក់៖ ការក្លែងបន្លំ និងអំពើដែលត្រូវបានអះអាងថា ជាអំពើពុករលួយក្នុងប្រព័ន្ធសុំកូនអន្តរប្រទេស, ផ្សាយខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨

❖ **ប្រភពពីគេហទំព័រ**

១. គេហទំព័រចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់(legal Knowledge), លក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតសុំកូនអន្តរប្រទេស (នីតិ បេតិកភណ្ឌ និងគ្រួសារ), https://knowledgelegalkrn.blogspot.com/2017/04/blog-post 52.html (ថតចម្លងថ្ងៃទី ០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០)

២. សម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស លីកាដូ (LICADHO), របាយការណ៍សង្ខេប កុមារដែលត្រូវបានបញ្ជូនចេញពីប្រទេសកម្ពុជាដោយលួចលាក់៖ ការក្លែងបន្លំ និងអំពើដែលត្រូវបានអះអាងថា ជាអំពើពុករលួយក្នុងប្រព័ន្ធសុំកូនអន្តរប្រទេស, ផ្សាយខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨, https://www.licadho- (ថតចម្លងថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០)

ឧបសម្ព័ន្ធ